

Περιεχόμενα

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	1
ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	2
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	3
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	10
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ	12
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	13
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	14
ΕΜΠΟΡΙΟ	17
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	18
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	20
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	21
ΣΟΥΔΑΝ	22
ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ	24
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ	25

Επιμέλεια – Σύνταξη :
Α. Μακρανδρέου
Π. Γκάσιος

Ελληνικές εξαγωγές στην Αίγυπτο, επταμήνου 2019 (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ)

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα προσωρινά στατιστικά στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., τα οποία επεξεργάστηκε το Γραφείο μας, η αξία των ελληνικών εξαγωγών προς Αίγυπτο κατά το επτάμηνο Ιαν.-Ιουλ. 2019 ανήλθε σε €507,35 εκατ., μειωμένη κατά 20,9% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2018, όταν είχε ανέλθει σε €641,5 εκατ. Η εν λόγω μείωση φαίνεται να οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στη σημαντική πτώση της αξίας και της ποσότητας των εξαγωγών κατεργασμένων λαδιών από πετρέλαιο (Κ.Δ.2710, -34,5% και -32,7%, αντίστοιχα). Σημειώνεται ότι παρά την υποχώρησή της έναντι του 2018, η αξία των ελληνικών εξαγωγών επταμήνου 2019 εμφανίστηκε ανώτερη της αντίστοιχης προπέρσινης επίδοσης, επταμήνου 2017, που βρισκόταν στα €413,04 εκατ. Από την άλλη πλευρά, οι ελληνικές εισαγωγές από την Αίγυπτο έφθασαν τα €500,82 εκατ., αυξημένες κατά 51% έναντι του επταμήνου 2018, όταν είχαν ανέλθει σε €331,74 εκατ.

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα στατιστικά στοιχεία επταμήνου 2019, η Αίγυπτος κατατάσσεται 14^η μεταξύ των κυριότερων αποδεκτών εξαγωγών ελληνικών προϊόντων, απορροφώντας ποσοστό 2,5% των συνολικών ελληνικών εξαγωγών, ενώ από την άλλη πλευρά κατατάσσεται 17^η μεταξύ των προμηθευτριών χωρών της Ελλάδας, με μερίδιο 1,5% επί των συνολικών ελληνικών εισαγωγών.

Το διμερές εμπορικό ισοζύγιο κατά το επτάμηνο 2019, που έφτασε τα €6,53 εκατ., παρουσίασε μικρό πλεόνασμα για την Ελλάδα, μειωμένο κατά 97,9% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2018 (είχε ανέλθει σε €309,76 εκατ.). Κατά την ίδια ως άνω περίοδο, ο διμερής όγκος συναλλαγών εμφανίστηκε ελαφρά αυξημένος κατά 3,6% (στα €1,01 δισ., έναντι €973,24 εκατ. το επτάμηνο 2018), βασικά εξαιτίας της αξιολογής ανόδου των αιγυπτιακών εξαγωγών προς τη χώρα μας.

Με κριτήριο την αξία στις κυριότερες κατηγορίες εξαγόμενων προϊόντων και με βάση την ταξινόμηση τετραψήφιων κωδικών δασμολογίου, αυξήσεις εμφάνισαν οι εξαγωγές μας σε βαμβάκι μη λαναρισμένο / χτενισμένο (Κ.Δ.5201-αύξηση 44,9%), σε μήλα / αχλάδια / κυδώνια (Κ.Δ.0808-αύξηση 201,2%), σε εντομοκτόνα / ζιζανιοκτόνα (Κ.Δ.3808-αύξηση 249,4%), σε πλαστικά & είδη οικιακής χρήσης από πλαστικές ύλες (Κ.Δ.3924-αύξηση 80,5%), σε ακατέργαστα καπνά (Κ.Δ.2401-αύξηση 983%), σε χαρτί / χαρτόνια επιχρισμένα με καολίνη (Κ.Δ.4810-αύξηση 130,7%), σε παρασκευασμένα & διατηρημένα φρούτα (Κ.Δ.2008-αύξηση 58,3%), σε βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα και δαμάσκηνα (Κ.Δ.0809-αύξηση 13,6%), σε φυγόκεντρες μηχανές & συσκευές (Κ.Δ.8421-αύξηση 428,9%), σε παρασκευάσματα διατροφής (Κ.Δ.2106-αύξηση 56,8%), σε μέρη για εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής καύσης (Κ.Δ.8409-αύξηση 0,5%), σε οργανικές συνθετικές χρωστικές ύλες (Κ.Δ.3204-αύξηση 2,6%), σε είδη μεταφοράς / συσκευασίας από πλαστικό (Κ.Δ.3923-αύξηση 13,7%), σε ράβδους & είδη καθορισμένης μορφής από αλουμίνιο (Κ.Δ.7604-αύξηση 546,7%) και σε θαλαμηγούς & σκάφη αναψυχής (Κ.Δ.8903-αύξηση 261,4%).

Αντιθέτως, μειώσεις σημείωσαν οι εξαγωγές μας πετρελαιοειδών & αερίου (λάδια από πετρέλαιο - Κ.Δ.2710 μείωση 34,5%, κοκ από πετρέλαιο -Κ.Δ.2713 μείωση 12,8%, αέρια πετρελαίου- Κ.Δ.2711 μείωση 18%), τσιγάρων & πούρων (Κ.Δ.2402-μείωση 1,3%), θείου (Κ.Δ.2503-μείωση 63,1%), μονωμένων ηλεκτρικών συρμάτων & καλωδίων (Κ.Δ.8544-μείωση 11%) και πλατέων προϊόντων έλασης από σίδηρο-χάλυβα (Κ.Δ.7210-μείωση 30,3%).

Από πλευράς ποσοτήτων στις κύριες κατηγορίες ελληνικών εξαγόμενων προϊόντων, αυξήσεις σημειώθηκαν στο βαμβάκι (Κ.Δ.5201, +45,3%), στα μήλα / αχλάδια / κυδώνια (Κ.Δ.0808, +250,5%), στα εντομοκτόνα / ζιζανιοκτόνα (Κ.Δ.3808, +182,3%), στα πλαστικά & είδη οικιακής χρήσης από πλαστικές ύλες (Κ.Δ.3924, +79,6%), στα ακατέργαστα καπνά (Κ.Δ.2401, +863,5%), σε χαρτί / χαρτόνια επιχρισμένα με καολίνη (Κ.Δ.4810, +150,8%), σε παρασκευάσματα φρούτων & λαχανικών (Κ.Δ.2008, +73,4%), στα βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα, δαμάσκηνα (Κ.Δ.0809, +3,5%), στις φυγόκεντρες μηχανές & συσκευές (Κ.Δ.8421 -αύξηση 385,1%), στα παρασκευάσματα διατροφής (Κ.Δ.2106, +58%), στα μέρη για κινητήρες εσωτερικής καύσης (Κ.Δ.8409, +4,1%), στις οργανικές χρωστικές ύλες (Κ.Δ.3204, +17,9%), στα είδη μεταφοράς / συσκευασίας από πλαστικό (Κ.Δ.3923, +22%) και στις ράβδους & είδη καθορισμένης μορφής από αλουμίνιο (Κ.Δ.7604, 718,9%). Μειώσεις καταγράφηκαν, αντίστοιχα, στις εξαγωγές μαλαδιών από πετρέλαιο (Κ.Δ.2710, -32,7%), κοκ από πετρέλαιο (Κ.Δ.2713, -26,8%), αερίων πετρελαίου (Κ.Δ.2711, -13,5%), τσιγάρων & πούρων (Κ.Δ.2402, -5,3%), θείου (Κ.Δ. 2503, -54,4%), μονωμένων ηλεκτρικών συρμάτων & καλωδίων (Κ.Δ.8544, -12,1%) και πλατέων προϊόντων έλασης από σίδηρο-χάλυβα (Κ.Δ.7210, -32,5%).

Όσον αφορά τις αιγυπτιακές εξαγωγές προς Ελλάδα, ως σημαντικότερες κατηγορίες το επτάμηνο 2019 εμφανίζονται τα ακατέργαστα λάδια από πετρέλαιο & ασφαλτούχα ορυκτά (Κ.Δ.2709, αξία €221,41 εκατ., αύξηση 8,6%), τα λάδια από πετρέλαιο & ασφαλτούχα ορυκτά (Κ.Δ.2710, αξία €93,85 εκατ., το επτάμηνο 2018 δεν εμφανίζονταν), οι πατάτες (Κ.Δ.0701, αξία €50,28 εκατ., αύξηση 187,9%), τα ορυκτά ή αζωτούχα λιπάσματα (Κ.Δ.3102, αξία €31,02 εκατ., αύξηση 8,3%), τα αέρια πετρελαίου (Κ.Δ.2711, αξία €19,89 εκατ., αύξηση 483,9%), οι άκυκλες αλκοόλες & τα παράγωγά τους (Κ.Δ.2905, αξία €11,22 εκατ., μείωση 46,1%), τα πολυμερή του αιθυλενίου (Κ.Δ.3901, αξία €8,78 εκατ., αύξηση 40,5%), οι πολυακετάλες, λοιποί πολυαιθέρες, ρητίνες & εποξειδία (Κ.Δ.3907, αξία €6,19 εκατ. αύξηση 1833,1%), η καυστική σόδα, η καυστική ποτάσα & τα υπεροξειδία του νατρίου (Κ.Δ.2815, αξία €5,82 εκατ. αύξηση 48,4%), το χαρτί καθαριότητας (Κ.Δ.4803, αξία €4,48 εκατ., αύξηση 32,9%) και τα κρεμμύδια / σκόρδα / πράσα (Κ.Δ.0703, αξία €4 εκατ., αύξηση 3234%).

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τα συναλλαγματικά αποθέματα στα \$44,97 δισ. τον Αύγουστο 2019

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), στο τέλος Αυγούστου 2019 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Αιγύπτου κατέγραψαν άνοδο της τάξεως των \$52 εκατ. και ανήλθαν σε \$44,97 δισ., έναντι \$44,92 δισ. τον Ιούλιο, \$44,35 δισ. τον Ιούνιο, \$44,27 δισ. το Μάιο και \$44,22 δισ. τον Απρίλιο 2019, αντίστοιχα. Το ως άνω αποτελεί νέο ιστορικά υψηλό επίπεδο για τα συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου, τουλάχιστον στη σύγχρονη εποχή. Θυμίζουμε ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας έχουν καταγράψει, σε ολόκληρη τη διάρκεια του 2018 διαδοχικά ιστορικά υψηλά επίπεδα, ανώτερα εκείνων των αρχών του 2011- σημείου καμπής για τη χώρα, επίπεδα στα οποία εξακολουθούν να κινούνται και στη

μέχρι τώρα διάρκεια του 2019. Σημειώνεται ότι τα συναλλαγματικά αποθέματα της Αιγύπτου τον Αύγουστο 2018 ανέρχονταν σε \$44,42 δισ. Πάντως, όπως τόνισαν ορισμένα μέλη του αιγυπτιακού κοινοβουλίου, «τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας κτίζονται πρωτίστως από δάνεια διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών και δεν αντανακλούν έσοδα από εγχώρια παραγωγή, εξαγωγές και επενδύσεις, ενώ, μετά την πρόσφατη λήψη της έκτης και τελευταίας δόσης της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), η χώρα θα παύσει να έχει κάποια αξιόλογη εναλλακτική πηγή συναλλάγματος». Κατά τους εν λόγω, «οι παραδοσιακές πηγές εισροής ξένου συναλλάγματος στο τραπεζικό σύστημα της Αιγύπτου, ήτοι ο τουρισμός, οι εξαγωγές και η Διώρυγα Σουέζ πάσχουν από σειρά προβλημάτων και δεν μπορούν να εφοδιάσουν τη χώρα με τις αναγκαίες εισροές συναλλάγματος».

Το Υπουργείο Οικονομικών σχεδιάζει την έκδοση διεθνών ομολόγων αξίας μεταξύ \$3 δισ. και \$7 δισ.

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών κ. Maait στο περιθώριο του διεθνούς οικονομικού συνεδρίου EuroMoney που έλαβε χώρα στο Κάιρο στις 9/9, το αιγυπτιακό κράτος σχεδιάζει να εκδώσει και διαθέσει στις διεθνείς αγορές ομόλογα αξίας μεταξύ \$3 δισ. και \$7 δισ. κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους (2019/20). Σύμφωνα με τον κ. Maait, οι εκδόσεις διεθνών ομολόγων θα περιλαμβάνουν αιγυπτιακά ομόλογα σε γιέν και γιουάν, καθώς επίσης και «πράσινα» ομόλογα και «ισλαμικά» ομόλογα “sukuk”. Ο κ. Maait δήλωσε επίσης ότι η κυβέρνηση θα ξεκινήσει πολύ σύντομα συνομιλίες με επενδυτικές τράπεζες, προκειμένου να επιμεληθούν της προετοιμασίας των προσεχών εκδόσεων διεθνών ομολόγων. Σημειώνεται ότι κατά το οικονομικό έτος 2018/19, το αιγυπτιακό κράτος προέβη δις στην έκδοση διεθνών ομολόγων, σε δολάριο (αξίας \$4 δισ.) και σε ευρώ (αξίας €2 δισ.). Τέλος, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι έως το τέλος Αυγούστου, η αξία των εντόκων γραμματίων του δημοσίου εις χείρας ξένων επενδυτών αυξήθηκαν σε πάνω από \$20 δισ., έναντι \$13,1 δισ. στις αρχές τρέχοντος έτους.

Στα χαμηλότερα επίπεδα της τελευταίας εξαετίας ο πληθωρισμός τον Αύγουστο

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε στις αρχές Σεπτεμβρίου η αιγυπτιακή Κεντρική Τράπεζα (CBE), ο δείκτης πληθωρισμού σημείωσε και τον Αύγουστο 2019 αξιόλογη πτώση, κατά λίγο περισσότερο από μία ακόμη ποσοστιαία μονάδα έναντι του Ιουλίου, στο επίπεδο του 7,45% σε ετήσια βάση, έναντι 8,66%, τον Ιούλιο, φθάνοντας το χαμηλότερο επίπεδο του των τελευταίων 6^{1/2} ετών. Προηγουμένως στη διάρκεια του τρέχοντος έτους, ο δείκτης πληθωρισμού είχε ανέλθει σε 9,38% τον Ιούνιο, σε 14,09% το Μάιο και σε 13,01% τον Απρίλιο, αντίστοιχα. Ο δομικός πληθωρισμός κατέγραψε εξάλλου τον Αύγουστο 2019 περαιτέρω σημαντική υποχώρηση, περιορι-

σθείς στο επίπεδο του 4,91% σε ετήσια βάση, έναντι 5,9% τον Ιούλιο, 6,4% τον Ιούνιο, 7,83% το Μάιο και 8,11% τον Απρίλιο, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι τον Αύγουστο 2018, ο δείκτης πληθωρισμού στην Αίγυπτο είχε ανέλθει σε 14,24% σε ετήσια βάση. Η εκ νέου πτώση του επιπέδου του πληθωρισμού τον Αύγουστο οδήγησε αρκετούς εγχώριους οικονομικούς αναλυτές να προβλέψουν αυξημένη πιθανότητα περαιτέρω μείωσης των επιτοκίων αναφοράς από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου κατά 100 με 150 μονάδες βάσης, κατά τη συνεδρίαση της νομισματικής της επιτροπής, στις 26/9.

Μακροοικονομικές προβλέψεις της αιγυπτιακής κυβέρνησης για το έτος 2019/20

Σύμφωνα με στοιχεία τα οποία συνέλεξε και δημοσίευσε σε πρόσφατη έκθεσή του ο διεθνής συμβουλευτικός οίκος PricewaterhouseCoopers (PwC), το αιγυπτιακό Υπουργείο Οικονομικών προβλέπει ότι κατά το τρέχον οικονομικό έτος (2019/20) τα φορολογικά έσοδα θα αντιπροσωπεύουν το 14% του ΑΕΠ, ενώ κατά τα δύο προσεχή οικονομικά έτη (2020/21 & 2021/22) αναμένεται να αντιπροσωπεύουν ποσοστά 14,3% και 14,5% του ΑΕΠ, αντίστοιχα. Επιπλέον, το Υπουργείο Οικονομικών φέρεται να προβλέπει πως το ύψος των μεταναστευτικών εμβασμάτων θα αντιπροσωπεύσει το 8,5% του ΑΕΠ το έτος 2019/20, έναντι 9% το έτος 2018/19, ενώ για τα έσοδα από τον τουρισμό εκτιμά πως αυτά θα αντιπροσωπεύσουν το 4,2% του ΑΕΠ κατά το τρέχον οικονομικό έτος, έναντι 4,1% του ΑΕΠ το προηγούμενο. Επίσης, κατά την PwC, η αιγυπτιακή κυβέρνηση αναμένει ότι οι επενδύσεις, τόσο δημόσιες όσο και ιδιωτικές, θα συνεισφέρουν στο ΑΕΠ του τρέχοντος οικονομικού έτους κατά 2,5% και οι καθαρές εξαγωγές κατά 2,3%, έναντι 1,9% το 2018/19 και 1,7% το 2017/18.

Στο επίπεδο των EGP4,205 τρισ. το εσωτερικό χρέος της Αιγύπτου (3.2019)

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιευθέντα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), το εσωτερικό χρέος της χώρας ανήλθε σε επίπεδο EGP4,205 τρισ. (\$258,6 δισ. με τρέχουσες ισοτιμίες) στο τέλος Μαρτίου 2019, έναντι EGP4,108 τρισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2018, EGP3,696 τρισ. στο τέλος Ιουνίου 2018 (που συμπίπτει με το τέλος του οικονομικού έτους 2017/18) και EGP3,538 τρισ. στο τέλος Μαρτίου 2018. Το εσωτερικό χρέος της Αιγύπτου στο τέλος Μαρτίου 2019 αντιπροσώπευε ποσοστό 79% του ΑΕΠ, έναντι ποσοστού 77,1% στο τέλος Δεκεμβρίου, 83,3% στο τέλος Ιουνίου και 79,7% στο τέλος Μαρτίου 2018. Το χρέος της κεντρικής κυβέρνησης αντιστοιχούσε στο τέλος Μαρτίου 2019 σε EGP3,631 τρισ., αντιπροσωπεύοντας το 86,3% του συνολικού εσωτερικού χρέους, αυξημένο κατά EGP630 δισ. έναντι του τέλους Μαρτίου 2018.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Επίσκεψη Αιγυπτίου Προέδρου στο Κουβέιτ

Στις 31/8 και 1/9, κατά την επιστροφή του από τη διάσκεψη κορυφής Ιαπωνίας-αφρικανικών κρατών (TICAD) που έλαβε χώρα στην Yokohama, ο Αιγύπτιος Πρόεδρος κ. Al Sisi πραγματοποίησε διήμερη επίσκεψη

στο Κουβέιτ, όπου συναντήθηκε με την πολιτική ηγεσία του εμιράτου, επικεντρώνοντας το βάρος των συζητήσεων στην προσέλκυση πρόσθετων κουβεϊτιανών επενδύσεων στην Αίγυπτο. Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, επρόκειτο για την τρίτη επίσκεψη του Αιγυπτίου Προέδρου στο Κουβέιτ από την ανάληψη των καθηκόντων του, στα μέσα του 2014. Σύμφωνα με στοιχεία του κουβεϊτιανού Υπουργείου Οικονομικών που δημοσίευσε ο οικονομικός Τύπος, ο τρέχων όγκος του διμερούς εμπορίου Αιγύπτου-Κουβέιτ ανέρχεται σε \$3,2 δισ., ενώ το ύψος των κουβεϊτιανών κεφαλαίων που είναι επενδεδυμένα στην Αίγυπτο ανέρχεται σε \$4,7 δισ., μέσω 1.302 εταιρειών, καθιστώντας το εμιράτο τρίτο σημαντικότερο επενδυτή στην Αίγυπτο μεταξύ των αραβικών χωρών, και μεταξύ των κορυφαίων επενδυτών σε αυτήν, σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως κύριοι κλάδοι επενδυτικής δραστηριοποίησης των κουβεϊτιανών ομίλων στην Αίγυπτο αναφέρονται οι κατασκευές και τα δομικά υλικά, η βιομηχανία, η γεωργία και οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

Όπως εξάλλου ανέφερε ο επικεφαλής του Κουβεϊτιανού Ταμείου Οικονομικής Ανάπτυξης (Kuwait Fund for Arab Economic Development) κ. Al-Badr, από συστάσεώς του το Ταμείο έχει στηρίξει χρηματοδοτικά 52 επενδυτικά projects στην Αίγυπτο, με κεφάλαια συνολικού ύψους \$3,46 δισ., στους κλάδους αγροτικής ανάπτυξης, ηλεκτρικής ενέργειας, υποδομών μεταφορών, βιομηχανικής ανάπτυξης, ύδρευσης και αποχετευτικών δικτύων. Σε συνάντησή του κ. Al-Badr με την Αιγυπτιακή Υπουργό Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr την 1^η Σεπτεμβρίου, η εν λόγω ευχαρίστησε το κουβεϊτιανό Ταμείο για τη διαρκή υποστήριξη της αναπτυξιακής προσπάθειας της χώρας, κυρίως δε για τη χρηματοδοτική στήριξη του αναπτυξιακού προγράμματος για τη χερσόνησο του Σινά.

Η Αίγυπτος επιδίδει πρόταση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του μεγάλου αιθιοπικού φράγματος

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Υδάτινων Πόρων & Άρδευσης κ. Abdel Ati στις 31/8 που δημοσίευσε ο εγχώριος Τύπος, η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει πρόσφατα επιδώσει στις κυβερνήσεις της Αιθιοπίας και του Σουδάν τη δική της εκδοχή χρονοδιαγράμματος για την πλήρωση της υδάτινης δεξαμενής του υπό κατασκευή μεγάλου υδροηλεκτρικού Αιθιοπικού Φράγματος της Αναγέννησης (GERD), καθώς και για τον τρόπο λειτουργίας του κατά τις περιόδους πλημμυρών και ξηρασίας. Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, η αιγυπτιακή οπτική επικεντρώνει την προσοχή της στην κατά το δυνατόν βέλτιστη αξιοποίηση της περιόδου των αυξημένων βροχοπτώσεων / πλημμυρών κατά τη διαδικασία πλήρωσης της δεξαμενής του Φράγματος, ώστε να μπορεί να επιτευχθεί ο επίσημος στόχος της αιθιοπικής κυβέρνησης, ο οποίος συνίσταται στην «παραγωγή επαρκούς ενέργειας, χωρίς να βλάπτεται το μερίδιο της Αιγύπτου επί των υδάτων του ποταμού Νείλου». Σύμφωνα με τον κ. Abdel Ati, η Αίγυπτος ζήτησε από την αιθιοπική κυβέρνηση να επαναπρογραμματίσει τις πρόσφατα αναβληθείσες τριμερείς συνομιλίες –μαζί με το Σουδάν– επί του ζητήματος των επιπτώσεων του Φράγματος στην τρέχουσα κατανομή των υδάτων του Νείλου, περί τα μέσα Σεπτεμβρίου.

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, βασιζόμενος σε σχετικές δηλώσεις του Αιθίοπα Υπουργού Υδάτων, Άρδευσης & Ενέργειας, κ. Bekele, η αιγυπτιακή πρόταση προβλέπει την πλήρωση του αιθιοπικού Φράγματος σε περίοδο 7 ετών. Κατά τον κ. Bekele, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από το Φράγμα αναμένεται να ξεκινήσει εντός των προσεχών 15 μηνών, ενώ η επίσημη ολοκλήρωση των εργασιών κατασκευής του προβλέπεται να έχει πραγματοποιηθεί έως το έτος 2023.

Στο Κάιρο οι διαβουλεύσεις για το μεγάλο αιθιοπικό φράγμα στις 15/9/2019

Στις 15 και 16/9, η αιγυπτιακή κυβέρνηση φιλοξένησε γύρο εξαμερών διαβουλεύσεων των Υπουργών Υδάτινων Πόρων και Εξωτερικών της Αιγύπτου, της Αιθιοπίας και του Σουδάν, επί του ζητήματος των επιπτώσεων του υπό κατασκευή μεγάλου υδροηλεκτρικού Αιθιοπικού Φράγματος της Αναγέννησης (GERD) στην τρέχουσα κατανομή των υδάτων του Νείλου. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις ασχολήθηκαν επίσης με το ζήτημα της διαδικασίας και του χρονοδιαγράμματος πλήρωσης της υδάτινης δεξαμενής του Φράγματος, καθώς και του τρόπου λειτουργίας του. Σε σχετική ενημέρωση που παρείχε –πριν τις διαβουλεύσεις- το αιγυπτιακό ΥΠΕΞ στους εδώ πρέσβεις των κρατών μελών της Ε.Ε., επισημάνθηκε η δυσανεμία της αιγυπτιακής κυβέρνησης για το γεγονός ότι οι τριμερείς διαπραγματεύσεις Αιγύπτου-Αιθιοπίας-Σουδάν βαίνουν ιδιαίτερα μακροχρόνιες. Επισημάνθηκε επίσης η πρόσφατη επίδοση αιγυπτιακής πρότασης σχετικής με το χρονοδιάγραμμα για την πλήρωση της υδάτινης δεξαμενής του Φράγματος και για τον τρόπο λειτουργίας αυτού κατά τις περιόδους πλημμυρών και ξηρασίας. Οι ως άνω διαβουλεύσεις μεταξύ των τριών χωρών για τη ρύθμιση του ζητήματος του μεγάλου αιθιοπικού Φράγματος υποτίθεται ότι σηματοδότησαν την εκκίνηση νέου γύρου τριμερών διαπραγματεύσεων, οι οποίες είχαν ανασταλεί εδώ και πολλούς μήνες. Όπως δήλωσε σχετικά ο Αιγύπτιος ΥΠΕΞ κ. Shoukry στις 15/9, «τα συμφέροντα της Αιγύπτου ενδέχεται να υποστούν βλάβη εφ’ όσον οι τρεις πλευρές δεν καταλήξουν σε ικανοποιητική συμφωνία».

Όπως ανέφερε μετά τις διαβουλεύσεις του Καΐρου ο εγχώριος Τύπος, η Αιθιοπία φέρεται να έχει απορρίψει την αιγυπτιακή πρόταση που περιελάμβανε χρονοδιάγραμμα βραδύτερης πλήρωσης της υδάτινης δεξαμενής του Φράγματος. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πηγές, η αιθιοπική κυβέρνηση έχει –ανεπίσημα- χαρακτηρίσει την αιγυπτιακή πρόταση μη ρεαλιστική και θέτουμε σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα του όλου έργου κατασκευής του Φράγματος και αξιοποίησής του για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, έχει καλέσει δε τα λοιπά μέρη σε συζητήσεις επί της δικής της πρότασης, για πλήρωση του Φράγματος και πλήρη λειτουργία αυτού έως το έτος 2023.

Σύμφωνα πάντως με ανακοινωθέν του αιγυπτιακού Υπουργείου Υδάτινων Πόρων & Άρδευσης, «στη διάρκεια των διαβουλεύσεων του Καΐρου, η αιθιοπική πλευρά αρνήθηκε να συζητήσει επί της ουσίας την αιγυπτιακή πρόταση». Όπως ανέφεραν τα σχετικά δημοσιεύματα, εμπειρογνώμονες από την Αίγυπτο, την Αιθιοπία και το Σουδάν αναμένεται να διεξάγουν τεχνικές συνομιλίες στο Χαρτούμ κατά την περίοδο 30/9-3/10, ενώ αμέσως μετά,

το διήμερο 4-5/10 αναμένεται νέα, επείγουσα συνάντηση των Υπουργών Υδάτων των τριών χωρών, σε μία προσπάθεια γεφύρωσης των μεταξύ τους διαφορών.

Ο οίκος Moody’s διατηρεί σταθερή την αξιολόγηση του αξιόχρεου της Αιγύπτου

Στην ετήσια έκθεσή του, που δημοσιεύθηκε στις 29/8, ο διεθνής οίκος αξιολόγησης Moody’s διατήρησε αμετάβλητη την αξιολόγηση του αξιόχρεου της Αιγύπτου, στο επίπεδο “B2”, με σταθερές προοπτικές. Σημειώνεται ότι τον περασμένο Απρίλιο, η Moody’s είχε αναβαθμίσει το αξιόχρεο της Αιγύπτου, από το επίπεδο “B3” σε “B2”, αναγνωρίζοντας την πρόοδο των οικονομικών μεταρρυθμίσεων που αναμένεται, εφ’ όσον συνεχιστούν, να επιφέρουν σταδιακά δημοσιονομική εξυγίανση και οικονομική ανάπτυξη στη χώρα. Πάντως, στην πρόσφατα δημοσιευθείσα έκθεσή της, η Moody’s αναφέρει ότι η διατήρηση της αξιολόγησης της Αιγύπτου σε επίπεδο “B2” αντανάκλα τις ανησυχίες του οίκου σχετικά με αδυναμίες που υπάρχουν στο πιστωτικό προφίλ της χώρας, επισημαίνοντας ότι «οι μεγάλες χρηματοδοτικές ανάγκες της αιγυπτιακής κυβέρνησης σε συνδυασμό με το υψηλό κόστος αναχρηματοδότησης του χρέους εκθέτουν τα δημόσια οικονομικά της χώρας σε κινδύνους, στην περίπτωση που υπάρξει στενότητα στη διαθεσιμότητα εγχώριων ή διεθνών χρηματοδοτικών πόρων». Ωστόσο, όπως σημειώνει η Moody’s, το κόστος εγχώριου δανεισμού αναμένεται να μειωθεί σταδιακά.

Η αιγυπτιακή κυβέρνηση μάλλον αναβάλλει τη 2^η φάση του προγράμματος μερικών ιδιωτικοποιήσεων

Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Αιγύπτιου Υπουργού Δημοσίων Επιχειρήσεων κ. Tawfik, η δεύτερη φάση του προγράμματος μερικών ιδιωτικοποιήσεων κρατικών εταιρειών μέσω της εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο (δια της αρχικής δημόσιας εγγραφής – IPO – των μετοχών τους) αποφασίστηκε να αναβληθεί έως τον Ιανουάριο 2020, το νωρίτερο. Η δεύτερη φάση του προγράμματος περιλαμβάνει 10 δημόσιες επιχειρήσεις, εκ των οποίων οι 8 προέρχονται από τους κλάδους βιομηχανίας και εξορύξεων, ενώ οι υπόλοιπες 2 είναι ο κρατικός όμιλος e-Finance, ο οποίος διαχειρίζεται το σύστημα ηλεκτρονικών πληρωμών που χρησιμοποιεί το αιγυπτιακό κράτος και η μεγάλη κρατική τράπεζα Banque du Caire. Ο Υπουργός συμπλήρωσε ότι έως το τέλος του τρέχοντος έτους, το αιγυπτιακό κράτος προγραμματίζει τη διάθεση πρόσθετων μετοχικών μεριδίων τριών κρατικών εταιρειών στο πλαίσιο της πρώτης φάσης του προγράμματος μερικών ιδιωτικοποιήσεων, ανάλογα βεβαίως με τις συνθήκες της αγοράς. Σύμφωνα με τον κ. Tawfik, η αρμόδια κυβερνητική επιτροπή για τις μερικές ιδιωτικοποιήσεις έχει ολοκληρώσει τις προκαταρκτικές διαδικασίες για τη διάθεση μετοχών των ομίλων Alexandria Containers & Cargo Handling Company (ACCH), Abu Qir Fertilizers και Sidi Kerir Petrochemicals στο Χρηματιστήριο.

Μείωση των κονδυλίων κρατικών δαπανών για επιδοτήσεις καυσίμων το έτος 2018/19

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε στις αρχές Σεπτεμβρίου ο οικονομικός Τύπος, βασιζόμενος σε πηγές του αιγυπτιακού Υπουργείου Πετρελαίου, οι κρατικές δαπάνες για επιδοτήσεις καυσίμων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2018/19 εμφανίστηκαν μειωμένες κατά περίπου 30% έναντι του έτους 2017/18, ανερχόμενες σε EGP85 δισ. (\$5,15 δισ.), έναντι δαπανών EGP120,8 δισ. (\$7,31 δισ.) το 2017/18 και κατά EGP4 δισ. κατώτερες του αρχικά προγραμματισμένου στόχου. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, οι αυξήσεις του επιπέδου των εγχώριων τιμών καυσίμων μετά τις δύο περικοπές των κρατικών επιδοτήσεων που έλαβαν χώρα στα μέσα του 2018 και του 2019, ανήλθαν έως και σε 50% το 2018 και έως σε 30% το 2019, αντίστοιχα, στο πλαίσιο του υλοποιούμενου από την κυβέρνηση προγράμματος οικονομικών μεταρρυθμίσεων, με την υποστήριξη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ).

Στοιχεία επιδόσεων αιγυπτιακών ελευθέρων ζωνών το εξάμηνο 2019

Σύμφωνα με ενημερωμένα στοιχεία της αιγυπτιακής κυβέρνησης τα οποία παρουσίασε στον Αιγύπτιο Π/Θ η Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr στο τέλος Αυγούστου, ο συνολικός αριθμός των επενδυτικών σχεδίων στις υφιστάμενες ελεύθερες ζώνες κυμαίνεται περί τα 1.090 projects, με συνολικά επενδυτικά κεφάλαια της τάξεως των \$12,1 δισ., άμεσες ξένες επενδύσεις ύψους \$2,1 δισ. και συνολικό ύψος εξαγωγών που φθάνει τα \$10,1 δισ. Κατά την κα Nasr, τα εν λόγω επενδυτικά σχέδια έχουν συμβάλει στη δημιουργία 192.000 θέσεων εργασίας. Σύμφωνα με την Υπουργό, κατά το παρελθόν έτος οι αιγυπτιακές ελεύθερες ζώνες πραγματοποίησαν εξαγωγές συνολικού ύψους \$17,3 δισ., εκ των οποίων \$7,6 δισ. αφορούσαν εξαγωγές υπηρεσιών.

Η κα Nasr αναφέρθηκε εξάλλου στις επτά νέες, υπό δημιουργία ελεύθερες ζώνες στις περιφέρειες Minya, Νοτίου Σινά, Νέας Ισμαηλίας, Γκίζα, Dakahlia, Ασουάν και Kafr El Sheikh, που αναμένεται να συγκεντρώσουν πάνω από 1.000 νέα επενδυτικά σχέδια και να δημιουργήσουν περίπου 120.000 θέσεις απασχόλησης. Η Υπουργός αναφέρθηκε επίσης και στο συνολικό προγραμματισμό της κυβέρνησης για τη δημιουργία 13 επενδυτικών ζωνών σε επτά αιγυπτιακές περιφέρειες, που αναμένεται να συγκεντρώσουν περίπου 2.830 επενδυτικά projects, να δημιουργήσουν 500.000 θέσεις εργασίας και να προσελκύσουν επενδυτικά κεφάλαια ύψους περίπου EGP78 δισ.

Σε πτώση τον Αύγουστο ο ιδιωτικός, μη πετρελαϊκός τομέας της οικονομίας

Σύμφωνα με το δείκτη υπευθύνων προμηθειών στον κλάδο μεταποίησης (PMI) για την Αίγυπτο που δημοσιεύει σε τακτική, μηνιαία βάση το τμήμα οικονομικής ανάλυσης της εμιρατινής τράπεζας Emirates NBD, η δραστηριότητα του ιδιωτικού, μη πετρελαϊκού τομέα της αιγυπτιακής οικονομίας, που είχε παρουσιάσει τον Ιούλιο 2019 αξιόλογη άνοδο, τον Αύγουστο επανήλθε σε καθοδική τροχιά, πέφτοντας στις 49,4 μονάδες, επανερχόμενος σε επίπεδο κάτω των 50 μονάδων που διαχωρίζουν την ανάπτυξη από την ύφεση, έναντι 50,3 μονάδων τον

Ιούλιο, 49,2 μονάδων τον Ιούνιο και 48,2 μονάδων τον Μάιο, κυρίως εξαιτίας της μείωσης της παραγωγής, της εγχώριας ζήτησης και των πωλήσεων του ιδιωτικού τομέα. Αντιθέτως, σύμφωνα με την τράπεζα, το επίπεδο των βιομηχανικών παραγγελιών για εξαγωγές αυξήθηκε για δεύτερη συνεχόμενη φορά σε διάστημα δύο μηνών. Άνοδο κατέγραψαν εξάλλου τα κόστη των εισροών της βιομηχανίας –κυρίως εξαιτίας των περαιτέρω περικοπών των κρατικών επιδοτήσεων στα καύσιμα και στην ηλεκτρική ενέργεια– ενώ το επίπεδο αισιοδοξίας του επιχειρηματικού κόσμου αναφορικά με τις μελλοντικές προοπτικές μεγέθυνσης ανήλθε τον Αύγουστο στο υψηλότερο σημείο του από το Φεβρουάριο 2018.

Συμφωνία Αιγύπτου-Βρετανίας για ίδρυση παραρτήματος του London School of Economics στη νέα πρωτεύουσα

Όπως ανέφεραν εγχώρια οικονομικά δημοσιεύματα, στις 10/9 υπεγράφη στο Λονδίνο αιγυπτιο-βρετανική συμφωνία για την ίδρυση παραρτήματος του παγκοσμίου φήμης βρετανικού οικονομικού πανεπιστημίου London School of Economics στη νέα διοικητική πρωτεύουσα. Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του αιγυπτιακού Υπουργείου Εξωτερικών, «η εν λόγω συμφωνία εμπίπτει στο πλαίσιο υλοποίησης του αναπτυξιακού προγραμματισμού της αιγυπτιακής κυβέρνησης με χρονικό ορίζοντα το έτος 2030 (“Egypt’s 2030 Vision”), που προβλέπει, μεταξύ άλλων, την προσέλκυση παραρτημάτων μεγάλων, διεθνούς κύρους πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, προς αναβάθμιση των υπηρεσιών εκπαίδευσης στη χώρα».

Το υπουργικό συμβούλιο εγκρίνει νέο θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων

Όπως ανέφερε στον εγχώριο οικονομικό Τύπο ο εκπρόσωπος της αιγυπτιακής Προεδρίας κ. Rady στις 10/9, το υπουργικό συμβούλιο της χώρας, κατόπιν σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε με την παρουσία του Προέδρου κ. Al Sisi, ενέκρινε νέο θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Το σχετικό νομοσχέδιο προβλέπει επίσης τη σύσταση ανεξάρτητης κρατικής ρυθμιστικής Αρχής, η οποία θα εποπτεύει το νέο σύστημα, καθώς επίσης θα είναι αρμόδια για την προσέλκυση επενδύσεων στον εν λόγω τομέα δραστηριότητας. Κατά τα οικονομικά δημοσιεύματα, η στρατηγική της αιγυπτιακής κυβέρνησης στοχεύει στη σύσταση ευρείας κοινοπραξίας μεγάλων εγχώριων εταιρειών οι οποίες θα αναλάβουν την υλοποίηση του νέου συστήματος, με εκτιμώμενο επενδυτικό κόστος της τάξεως των EGP3,5 δισ. Το νέο σύστημα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, το οποίο θα εφαρμοστεί σε πρώτη φάση πιλοτικά σε πέντε περιφέρειες (Κάιρο, Sharqiya, Ισμαηλία, Πορτ Σαΐντ και Beni Suef), θα περιλαμβάνει τη συλλογή, επεξεργασία και ανακύκλωση των αποβλήτων, σε συνδυασμό με την καύση των υπολειμμάτων αποβλήτων που παραμένουν στους χώρους υγειονομικής ταφής. Στη δικαιοδοσία του περιλαμβάνονται όλες οι μορφές στερεών αποβλήτων: αγροτικά, βιομηχανικά, επικίνδυνα στερεά απόβλητα.

Όπως ανέφερε εξάλλου ο οικονομικός Τύπος, η αιγυπτιακή Αρχή Νέων Αστικών Κοινοτήτων (NUCA) υπέγραψε πολύ πρόσφατα μνημόνιο συνεργασίας με τους ομίλους

Orascom Construction και BESIX Group (βελγικός κατασκευαστικός όμιλος, στο μετοχικό κεφάλαιο του οποίου η Orascom μετέχει με μερίδιο 50%), για τη δημιουργία μονάδας παραγωγής ενέργειας από απόβλητα, στο Δυτικό Κάιρο, με κύριο σκοπό την εναλλακτική τροφοδότηση με ηλεκτρική ενέργεια των μονάδων παραγωγής τσιμέντου που βρίσκονται στις περιοχές 6th of October και Sheikh Zayed.

Συμφωνία Αιγύπτου-Παγκόσμιας Τράπεζας για χρηματοδοτήσεις ύψους \$500 εκατ.

Στις 11/9, η Αιγύπτια Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr υπέγραψε συμφωνία με την αρμόδια για την Αίγυπτο διευθύντρια της Παγκόσμιας Τράπεζας κα Wes, για την παροχή χρηματοδοτήσεων ύψους \$500 εκατ. για την υλοποίηση της δεύτερης φάσης των δύο μεγάλων κυβερνητικών προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας με τίτλους “Takaful” και “Karama”. Η πρώτη δόση των εν λόγω χρηματοδοτήσεων, ύψους \$200 εκατ., θα εκταμιευθεί από την Παγκόσμια Τράπεζα το προσεχές οικονομικό έτος (2020/21), ενώ το υπόλοιπο θα εκταμιευθεί σε δύο ισόποσες δόσεις των \$150 εκατ., κατά τα οικονομικά έτη 2021/22 και 2022/23. Παρόντες κατά την υπογραφή της συμφωνίας ήταν επίσης τόσο ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly, όσο και η Υπουργός Κοινωνικής Αλληλεγγύης κα Wali. Όπως δήλωσε η Υπουργός Επενδύσεων κα Nasr, η πρώτη φάση των ανωτέρω προγραμμάτων στήριξης των οικονομικά ευάλωτων κοινωνικών ομάδων προσέφερε στήριξη σε 1 εκατ. αιγυπτιακές οικογένειες –ή περίπου 9,5 εκατ. πολίτες- εκ των οποίων ποσοστό 88% ήταν γυναίκες. Κατά την Υπουργό, η δεύτερη φάση αναμένεται να ενισχύσει το δίκτυο κοινωνικής προστασίας για ακόμη 12,8 εκατ. πολίτες, εντός περιόδου τριετίας. Σύμφωνα εξάλλου με την Υπουργό Κοινωνικής Αλληλεγγύης κα Wali, η δεύτερη φάση υλοποίησης των προγραμμάτων “Takaful” και “Karama” αποσκοπεί αφ’ ενός στην επέκταση του πεδίου δράσεων αυτών και αφ’ ετέρου στη μετατροπή των σχετικών κοινωνικών επιδομάτων που καταβάλλονται σήμερα σε μετρητά, σε περισσότερο αποτελεσματικά επιδόματα, τα οποία θα βασίζονται σε κριτήρια παραγωγικότητας, με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης. Σημειώνεται ότι τα προγράμματα κοινωνικής προστασίας “Takaful” και “Karama” εκκίνησαν το έτος 2015, απολαμβάνοντας ενισχύσεων της τάξεως των \$400 εκατ. από την Παγκόσμια Τράπεζα και αποτελούν τη μεγαλύτερη επένδυση του αιγυπτιακού κράτους στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας.

Αναπτυξιακό ρυθμό της τάξεως του 8% ως το 2022 βλέπει η αιγυπτιακή κυβέρνηση

Όπως δήλωσε στις 15/9 ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly στο πλαίσιο ανοίγματος της 43^{ης} διάσκεψης των διοικητών των κεντρικών τραπεζών και των νομισματικών Αρχών των αραβικών χωρών που έλαβε χώρα στο Κάιρο, «η αιγυπτιακή κυβέρνηση προσδοκά ότι ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας θα αυξηθεί σταδιακά και θα φθάσει το 8% έως το έτος 2022». Σημειώνεται ότι ο ρυθμός ανάπτυξης που καταγράφηκε κατά το παρελθόν οικονομικό έτος (2018/19) ήταν της τάξεως του 5,6%. Ο κ. Madbouly ανέφερε χαρακτηριστικά ότι η κυβέρνηση

θεωρεί ως βασικά μέσα για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, την επέκταση υφιστάμενων και τη δημιουργία νέων επενδυτικών ζωνών, καθώς και την απλοποίηση των διαδικασιών και τη μείωση του κόστους για τη σύσταση νέων επιχειρήσεων στη χώρα.

Κλείσιμο προγράμματος για την ενίσχυση του εμπορίου στην Αίγυπτο (TDMEP)

Στις 15/9 έλαβε χώρα σε αίθουσα κεντρικού ξενοδοχείου του Καΐρου η τελετή κλεισίματος μεγάλου προγράμματος τεχνικής βοήθειας υπό τον τίτλο “Trade & Domestic Market Enhancement Programme» (TDMEP), το οποίο «έτρεχε» στην Αίγυπτο κατά την τελευταία πενταετία, χρηματοδοτήθηκε από την Ε.Ε. με κονδύλια ύψους €20 εκατ., και στο οποίο μετείχαν –συγκεκριμένα στο σκέλος του που αφορούσε το εξωτερικό εμπόριο και τις εξαγωγές- μερικοί Έλληνες εμπειρογνώμονες, μεταξύ των οποίων ο Δρ. Γ. Μυρογιάννης, ως επικεφαλής (“team leader”). Το εν λόγω πρόγραμμα, το οποίο επισημοποιήθηκε στο τέλος του 2012 δια συμφωνίας μεταξύ των δύο πλευρών, είχε ως σκοπό την υποβοήθηση του αιγυπτιακού Υπουργείου Εμπορίου στην υλοποίηση σημαντικών μεταρρυθμίσεων με στόχο την καλύτερη ενσωμάτωση της Αιγύπτου στο διεθνές οικονομικό σύστημα. Το πρόγραμμα είχε επίσης σκοπό την αναδιάρθρωση του ιδίου του Υπουργείου, καθώς και την ενίσχυση των ψηφιακών του δυνατοτήτων.

Στην τελετή κλεισίματος, η αιγυπτιακή κυβέρνηση εκπροσωπήθηκε από το Βοηθό Υπουργό Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Taha, ο οποίος ανέφερε ότι «το πρόγραμμα συνεισέφερε στην υλοποίηση μεγάλων και ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων στο εν λόγω Υπουργείο, μεταξύ των οποίων η εκπόνηση στρατηγικής για το εμπόριο και τη βιομηχανία για την περίοδο 2016-2020, η απλούστευση και επίσπευση των διαδικασιών για την έκδοση βιομηχανικών αδειών, καθώς και η επιλογή συγκεκριμένων βιομηχανικών-εξαγωγικών κλάδων που πρέπει να ενισχυθούν». Κατά τον κ. Taha, «το πρόγραμμα πέτυχε να αναπτύξει ολοκληρωμένη στρατηγική για την προώθηση σημαντικών και ανταγωνιστικών κλάδων της αιγυπτιακής βιομηχανίας –κλωστοϋφαντουργικών, τροφίμων, δομικών υλικών, χημικών και προϊόντων χειροτεχνίας- και των εξαγωγών αυτών σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, ενώ συνέβαλε επίσης στη δημιουργία της νέας Αρχής Ανάπτυξης των Εξαγωγών (Export Development Authority – EDA), αλλά και στη βελτίωση της λειτουργίας της Αρχής Βιομηχανικής Ανάπτυξης (Industrial Development Authority – IDA)». Κατά τη διάρκεια της τελετής κλεισίματος του προγράμματος, η επικεφαλής του τμήματος αναπτυξιακών projects του Υπουργείου Εμπορίου & Βιομηχανίας κα Khallaf ανέφερε ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει ήδη έρθει σε συμφωνία με την Ε.Ε. για τη χρηματοδότηση της δεύτερης φάσης του TDMEP, η οποία σχεδιάζεται να έχει ξεκινήσει έως το έτος 2021.

Ενδιαφέρον ξένων επενδυτών για το πρόγραμμα ανάκτησης 1,5 εκατ. feddans

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του επικεφαλής του κρατικού φορέα ο οποίος ασχολείται με το κυβερνητικό πρόγραμμα ανάκτησης εκτάσεων 1,5 εκατ. feddans αγροτικής γης, Al-Reef Al-Masry (Egyptian Countryside Development Company), κ. Hanoura, τρεις όμιλοι του εξωτερικού έχουν υποβάλει προσφορές για την ανάπτυξη γαιών στο πλαίσιο του προγράμματος. Συγκεκριμένα, ο σαουδαραβικός όμιλος Dallah Al-Baraka προσβλέπει στην αξιοποίηση έκτασης 25 χιλ. feddans στην περιοχή Al Maghrah, με σκοπό την καλλιέργεια ελιών και την εκτροφή πουλερικών. Επιπλέον, ο εδρεύων στο Χαρτούμ του Σουδάν φορέας Arab Authority for Agricultural Investment and Development (AAID) έχει υποβάλει προσφορά για έκταση 50 χιλ. feddans δυτικά της Minya, ενώ κοινοπραξία Αιγυπτίων επιχειρηματιών που εδρεύουν στο Ομάν έχει υποβάλει προσφορά για αξιοποίηση έκτασης 5 χιλ. feddans για εγκατάσταση αγροτικής εκμετάλλευσης. Τέλος, ο κ. Hanoura ανακοίνωσε ότι πρόσφατα η Al-Reef Al-Masry έχει διαθέσει έκταση 19 χιλ. feddans δυτικά της Minya σε ινδικό όμιλο του κλάδου βαμβάκοκαλλιέργειας και κλωστοϋφαντουργίας.

Ολοκλήρωση εργασιών στην ελεύθερη ζώνη του Nasr City

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, στις 16/9 ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly, συνοδευόμενος από την Υπουργό Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, τον Υπουργό Τοπικής Ανάπτυξης κ. Shaarawy, τον Υπουργό Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar, τον κυβερνήτη της περιφέρειας Καΐρου κ. Abdel-Hafez και τον εκτελούντα καθήκοντα διευθύνοντος συμβούλου στη Γενική Αρχή Επενδύσεων & Ελευθέρων Ζωνών (GAFI) κ. Abdel Wahab, επισκέφθηκε την ελεύθερη ζώνη στην περιοχή Nasr City του Καΐρου, στην οποία μόλις έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες επέκτασης, αναβάθμισης, εκσυγχρονισμού και ψηφιοποίησης / αυτοματοποίησης των υποδομών της. Όπως ανέφερε η Υπουργός Επενδύσεων κα Nasr, η ελεύθερη ζώνη του Nasr City φιλοξενεί στην τρέχουσα περίοδο 206 επενδυτικά σχέδια, με κεφάλαια ύψους \$3,8 δισ., συνολικές επενδύσεις αξίας \$6,8 δισ. και συνολική αξία οικονομικής δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγών, ύψους \$1,8 δισ. κατά το παρελθόν οικονομικό έτος.

Η Αίγυπτος σπουδαιότερος επενδυτικός προορισμός στην Αφρική και για το 2020

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα η νοτιοαφρικανική επενδυτική τράπεζα Rand Merchant Bank (RMB) στην έκθεσή της “Where to Invest in Africa 2020”, η Αίγυπτος αποτελεί για τρίτη συνεχόμενη χρονιά το σπουδαιότερο επενδυτικό προορισμό στην αφρικανική ήπειρο, με σημαντικές βελτιώσεις στο επιχειρηματικό και το επενδυτικό κλίμα, καθώς και με ισχυρή ανάπτυξη των εγχώριων βιομηχανικών κλάδων.

Οικονομικός Διάλογος Ε.Ε. – Αιγύπτου (17 & 18 Σεπτεμβρίου 2019)

Στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου, στο αιγυπτιακό Υπουργείο Οικονομικών, έλαβε χώρα η 10^η συνάντηση Οικονομικού Διαλόγου Ε.Ε.-Αιγύπτου, την έναρξη της οποίας κήρυξαν από αιγυπτιακής πλευράς ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Kouchouk και από πλευράς Ε.Ε. ο επικεφαλής της εδώ Αντιπροσωπείας της Ε.Ε., Πρέσβης κ. Surkos και η διευθύντρια της DG ECFIN κα Flores. Οι συζητήσεις στο πλαίσιο της συνάντησης εστίασαν στις εξής θεματικές ενότητες: (α) μακροοικονομική κατάσταση, δημοσιονομική πολιτική και μεταρρυθμίσεις, νομισματική πολιτική και πολιτικές του χρηματοοικονομικού τομέα στην Αίγυπτο, (β) μακροοικονομική κατάσταση και δημοσιονομική πολιτική στην Ε.Ε., καθώς και αναπτυξιακή βοήθεια της Ε.Ε. προς την Αίγυπτο, και (γ) πολιτικές κοινωνικής δικαιοσύνης και προστασίας ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στην Αίγυπτο.

Όπως εξάλλου ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στις 18/9 ο επικεφαλής της εδώ Αντιπροσωπείας της Ε.Ε. Πρέσβης κ. Surkos και ο αρμόδιος για τις διεθνείς σχέσεις του Υπουργείου Ανώτερης Εκπαίδευσης & Επιστημονικής Έρευνας κ. Shinawi, υπέγραψαν εφαρμοστική συμφωνία για την υλοποίηση της ευρύτερης συμφωνίας συνεργασίας που είχε υπογράψει η αιγυπτιακή κυβέρνηση με την Ευρ. Επιτροπή στο τέλος Ιουλίου 2017, στο πλαίσιο μεγάλου κοινοτικού προγράμματος για την έρευνα και την καινοτομία στην περιοχή της Μεσογείου (PRIMA).

Αιγυπτιο-ουγγρικό επενδυτικό φόρουμ στο Κάιρο

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στις 19/9 έλαβε χώρα στο Κάιρο επενδυτικό φόρουμ με τη συμμετοχή αιγυπτιακών και ουγγρικών επιχειρηματικών ομίλων. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr κάλεσε κατά τη διάρκεια του φόρουμ τις ουγγρικές εταιρείες να επεκτείνουν τις επενδύσεις τους στην Αίγυπτο, ιδιαίτερα στους κλάδους γεωργίας, υπηρεσιών logistics, αυτοκινητοβιομηχανίας, τηλεπικοινωνιών & τεχνολογίας πληροφορικής, παρουσιάζοντάς τους το αιγυπτιακό επενδυτικό θεσμικό πλαίσιο. Η κα Nasr ανέφερε επίσης ότι η συνεργασία των δύο χωρών στον τομέα των επενδύσεων θα εστιάσει στους τομείς βιομηχανίας και μεταφορών. Από την πλευρά του, ο επικεφαλής της ουγγρικής αντιπροσωπείας, Υφυπουργός Κοινοβουλευτικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών & Εμπορίου κ. Magyar, ανέφερε ότι το διμερές επενδυτικό φόρουμ αντανάκλασε τους ισχυρούς οικονομικούς δεσμούς των δύο χωρών, εκφράζοντας την πεποίθηση ότι οι ουγγρικές εταιρείες θα αυξήσουν τις επενδύσεις τους στην Αίγυπτο. Σημειώνεται ότι στο επενδυτικό φόρουμ Αιγύπτου-Ουγγαρίας, παρέστησαν επίσης από πλευράς αιγυπτιακής κυβέρνησης οι Υπουργοί Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar και Δημοσίων Επιχειρήσεων κ. Tawfik, καθώς και ο επικεφαλής του Αραβικού Οργανισμού Εκβιομηχάνισης (ΑΟΙ), συμφερόντων του αιγυπτιακού Στρατού, κ. El Tarras. Από πλευράς Υπουργού Δημοσίων Επιχειρήσεων εκφράστηκε η προσδοκία για εντατικοποίηση της διμερούς εμπορικής και επενδυτικής συνεργασίας, ιδιαίτερα στους κλάδους φαρμακευτικών, αυτοκινητοβιομηχανίας, ηλεκτρικών

συσκευών και μηχανολογικού εξοπλισμού, καθώς και χαρτοβιομηχανίας. Όπως κατέγραψε ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος βασιζόμενος σε σχετική ανακοίνωση του υπουργικού συμβουλίου, στο πλαίσιο του διμερούς επιχειρηματικού φόρουμ, ο Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar και ο Ούγγρος Υφυπουργός κ. Magyar υπέγραψαν μνημόνιο με σκοπό την ενίσχυση της βιομηχανικής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, εστιάζοντας στους τομείς της από κοινού ανάπτυξης βιομηχανικών projects, της μεταφοράς τεχνογνωσίας, της ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων και της διεξαγωγής ερευνών σε βιομηχανικούς κλάδους.

Επιπλέον, τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι ο επικεφαλής του ουγγρικού οργανισμού προώθησης εξαγωγών (HEPA) κ. Balazs Hendrich, συνοδευόμενος από αντιπροσωπεία 21 επιχειρηματικών ομίλων, συναντήθηκε με τον Αιγύπτιο Υπουργό Στρατιωτικής Παραγωγής κ. El Assar, παρουσία του Ούγγρου Πρέσβη στο Κάιρο, κ. Kveck. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, κατά τη συνάντηση οι δύο πλευρές συζήτησαν τρόπους διεύρυνσης της συνεργασίας τους σε διάφορους τομείς, όπως η χαλυβουργία, ο αγροτικός μηχανολογικός εξοπλισμός, η κατασκευή μονάδων επεξεργασίας υγρών λυμάτων και καθαρισμού / εξευγενισμού νερού, αλλά και μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

Θυμίζουμε ότι ο Αραβικός Οργανισμός Εκβιομηχάνισης (Arab Organization for Industrialization – AOI), συμφερόντων του αιγυπτιακού Στρατού, είχε υπογράψει την 1^η/8 μνημόνιο συνεργασίας με τον ουγγρικό όμιλο Tungsram, με αντικείμενο τη συμπαραγωγή ειδών φωτισμού δρόμων και άλλων φωτιστικών ειδών, στην Αίγυπτο. Το εν λόγω μνημόνιο προβλέπει τη μεταφορά τεχνογνωσίας από τον ουγγρικό όμιλο στον AOI, με στόχο τη συμπαραγωγή φωτιστικών συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας, όπως λαμπτήρες “LED”, συστήματα φωτισμού δρόμων και ειδών «έξυπνου» φωτισμού για τις υπό κατασκευή νέες, προωθημένης τεχνολογίας, πόλεις (“smart cities”).

Συνέδριο για το μέλλον των επενδύσεων στην Αίγυπτο (Κάιρο, 23/9/2019)

Στις 23 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε σε αίθουσα κεντρικού ξενοδοχείου του Καΐρου ημερήσιο συνέδριο με τίτλο “Future of Investment in Egypt & the Vision of the Business Community”, υπό την αιγίδα της Αιγύπτιας Υπουργού Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κας Nasr. Σημειώνεται ότι το συνέδριο διοργανώθηκε από τρεις μεγάλους επιχειρηματικούς συνδέσμους της χώρας, ήτοι την Egyptian Businessmen’s Association (EBA), Alexandria Business Association (ABA) και Egyptian Junior Business Association (EJB). Την έναρξη του συνεδρίου κήρυξαν οι πρόεδροι των τριών ως άνω επιχειρηματικών συνδέσμων, κ.κ. Ali Eissa (EBA), Mohamed Sabry (ABA) και Sherif El Gabaly (EJB) αντίστοιχα. Αμέσως στη συνέχεια, στο ξεκίνημα του συνεδρίου, απηύθυνε χαιρετισμό ο Αιγύπτιος Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Amr Nassar, ο οποίος αναφέρθηκε στην κυβερνητική στρατηγική ενίσχυσης των εγχώριων βιομηχανικών κλάδων –κυρίως εκείνων εντάσεως εργασίας και με υψη-

λό βαθμό χρήσης ντόπιων πρώτων υλών- και τον περιορισμό των εισαγωγών, καθώς επίσης στο -σχεδόν έτοιμο- νέο ηλεκτρονικό χάρτη βιομηχανικών γαιών και επενδυτικών σχεδίων ανά την επικράτεια της χώρας, μέσω του οποίου οι ενδιαφερόμενοι θα δύνανται να αιτηθούν την εγκατάστασή τους σε αιγυπτιακές επενδυτικές ζώνες. Ο κ. Nassar ανέφερε επίσης ότι κυβερνητικό στόχο αποτελεί για φέτος η αύξηση των αιγυπτιακών εξαγωγών σε άνω των \$30 δισ., έναντι \$29,2 δισ. το 2018, δεδομένου ότι η αξία αυτών υπερέβη τα \$15 δισ. κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019.

Ακολούθησε ενδελεχής παρουσίαση του κ. Κωνσταντίνου Κυπραίου, Senior Vice President Financial Institutions Group στο διεθνή οίκο αξιολόγησης Moody’s, ο οποίος αναφέρθηκε στην πρόοδο των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών δεικτών της Αιγύπτου, στη μεγάλη εγχώρια κεφαλαιακή βάση που μπορεί να στηρίξει τις επενδύσεις και να μειώσει κάπως τους κινδύνους που συνεπάγεται το υψηλό δημόσιο χρέος, ενώ εκφράστηκε υπέρ της περαιτέρω μείωσης των επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα, ως μοχλού ενθάρρυνσης των επενδύσεων. Ο κ. Κυπραίος αναφέρθηκε ωστόσο και σε αρνητικά σημεία της τρέχουσας οικονομικής πραγματικότητας της χώρας, χαρακτηρίζοντας «προβληματική» τη δυναμική της αγοράς εργασίας στην Αίγυπτο εξαιτίας των πολλαπλών στρεβλώσεων αυτής, αλλά και επισημαίνοντας τον υψηλό βαθμό έκθεσης των εγχώριων τραπεζικών ιδρυμάτων σε τίτλους κρατικού χρέους που εγκυμονεί κινδύνους για την ανθεκτικότητά τους σε οικονομικούς «κραδασμούς» και τη βιωσιμότητά τους.

Ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Maait, στη διάρκεια της δικής του ομιλίας στο συνέδριο, ανέφερε ότι η αιγυπτιακή κυβέρνηση στοχεύει στη μείωση του επιπέδου του δημοσιονομικού ελλείμματος ως ποσοστού του ΑΕΠ στο 5% εντός της προσεχούς διετίας, επισημαίνοντας ότι, ενδιάμεσα, το ύψος του ελλείμματος αναμένεται να φθάσει το 7,2% του ΑΕΠ το οικονομικό έτος 2019/20 και το 6% του ΑΕΠ το έτος 2020/21. Ο κ. Maait αναφέρθηκε επίσης στις υπό προετοιμασία νέες νομοθεσίες για τη φορολογία εισοδήματος και ακίνητης περιουσίας, χαρακτηρίζοντάς τες ως ενισχυτικές για την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων.

Από πλευράς των εκπροσώπων του εγχώριου επιχειρηματικού κόσμου επισημάνθηκαν κυρίως τα ακόλουθα αναφορικά με το γενικότερο επενδυτικό κλίμα στην Αίγυπτο: (α) Η ανάγκη ανάπτυξης μεγαλύτερης εξωστρέφειας των αιγυπτιακών επιχειρήσεων, (β) η ανάγκη πραγματοποίησης εξαγωγών μεταποιημένων βιομηχανικών και τεχνολογικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, αντί μόνον αγροτικών, (γ) η ανάγκη για βελτίωση του επιπέδου κατάρτισης και παραγωγικότητας του εγχώριου εργατικού δυναμικού, και (δ) ο καταλυτικός ρόλος που θα διαδραματίζει η επερχόμενη –και στην Αίγυπτο- «νηφιακή επανάσταση», δημιουργώντας νέα πεδία δραστηριοποίησης και επενδύσεων. Επισημάνθηκε επίσης η χαμηλή ανταγωνιστικότητα του αιγυπτιακού ιδιωτικού τομέα σε σύγκριση με άλλες χώρες, με βάση σχετικά διαθέσιμα διεθνή στοιχεία.

Σημειώνεται ότι, οι καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων στην Αίγυπτο, οι οποίες είχαν αυξηθεί κατά την περίοδο 2014-2017, φθάνοντας κατά το οικονομικό έτος 2016/17 στα \$7,93 δισ., το οικονομικό έτος 2017/18 εμφανίστηκαν μειωμένες κατά 2,7% και ανερχόμενες σε \$7,72 δισ., ενώ κατά το εννεάμηνο του οικονομικού έτους 2018/19 εμφανίζονται επίσης μειωμένες κατά 22,8% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2017/18, ανερχόμενες σε \$4,65 δισ. Η μείωση των επενδυτικών εισροών από το εξωτερικό έχει, ως είναι φυσικό, δημιουργήσει προβληματισμό στην αιγυπτιακή κυβέρνηση, όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των πολλών πρωτοβουλιών που αυτή έχει αναλάβει τα τελευταία χρόνια με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων, μεταξύ των οποίων η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου, η απλούστευση των διαδικασιών και η ψηφιοποίηση των σχετικών υπηρεσιών.

Αιγυπτιο-βραζιλιανό επιχειρηματικό φόρουμ

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στα μέσα Σεπτεμβρίου έλαβε χώρα στο Κάιρο διμερές επιχειρηματικό φόρουμ με τη συμμετοχή 25 βραζιλιανών εταιρειών των κλάδων κρέατος, πουλερικών, πολλαπλασιαστικού υλικού και υγείας των ζώων, υπό την Υπουργό Γεωργίας, Κτηνοτροφίας & Προμηθειών της Βραζιλίας, κα Cristina. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, στο πλαίσιο του φόρουμ συζητήθηκε η προμήθεια αιγοπροβάτων, καθώς και κατεψυγμένων κρεάτων –διαθετόντων την απαραίτητη πιστοποίηση “Halal”- βραζιλιανής προέλευσης στην Αίγυπτο, σε επιλεγμένες περιόδους ώστε να αντιμετωπίζονται τυχόν αυξημένες ανάγκες της εγχώριας ζήτησης. Επιπλέον, οι διμερείς συζητήσεις κάλυψαν τους υποτομείς αγροτικής έρευνας, ανάπτυξης και εκμετάλλευσης βιοκαυσίμων, ανακύκλωσης γεωργικών αποβλήτων, καθώς και ανταλλαγής πολλαπλασιαστικού υλικού για καλλιέργειες δέντρων για ξυλεία και φυτών που προορίζονται για ζωοτροφές. Όπως αναφέρθηκε στη διάρκεια του φόρουμ από τον επικεφαλής της ομοσπονδίας αιγυπτιακών επιμελητηρίων (FEDCOC) κ. El Arabi, ο διμερής όγκος εμπορίου Αιγύπτου-Βραζιλίας υπερβαίνει τα \$2,5 δισ., ενώ κατά το πρώτο οκτάμηνο 2019 οι βραζιλιανές εξαγωγές προς Αίγυπτο ανήλθαν σε \$1,3 δισ. και οι αιγυπτιακές εξαγωγές στη Βραζιλία σε \$196 εκατ. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κ. El Arabi, ο όγκος των διμερών επενδυτικών συνεργασιών, που επικεντρώνονται στους τομείς τσιμέντου, μεταφορών, υπηρεσιών logistics και γεωργίας, υπερβαίνει το \$1 δισ. Σημειώνεται ότι η Βραζιλία αποτελεί κυρίαρχο προμηθευτή της αιγυπτιακής αγοράς με κρέατα και προϊόντα κρέατος.

Ο Υπουργός Ανώτερης Εκπαίδευσης εγκαινιάζει 2 νέα «έξυπνα» πανεπιστήμια

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, στις 23/9 ο Υπουργός Ανώτερης Εκπαίδευσης κ. Abdel Ghaffar εγκαινίασε δύο νέες «έξυπνες» πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις και πιο συγκεκριμένα το “Knowledge International University” στη νέα διοικητική πρωτεύουσα και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο στην περιοχή New Cairo, στα ανατολικά περίχωρα του Καΐρου. Οι νέες πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις, οι οποίες διαθέτουν εξελιγμένο τεχνολογικό / τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και πληροφωρικά συστήμα-

τα, δημιουργήθηκαν σε συνεργασία με το Ιταλικό Τεχνολογικό Ινστιτούτο Καΐρου (Salesian Don Bosco Technical Institute) και το Πανεπιστήμιο του Τορίνο και εντάσσονται στο πλαίσιο της εξαγγελθείσας από τις αρχές του τρέχοντος έτους πρόθεσης της αιγυπτιακής κυβέρνησης να κατασκευάσει οκτώ διεθνή πανεπιστήμια στη νέα διοικητική πρωτεύουσα και πλησίον αυτής, καθώς και στο γενικότερο προγραμματισμό βελτίωσης της ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας.

Κορυφαία στην Αφρική η Αίγυπτος από πλευράς προώθησης του εθνικού “brand”

Σύμφωνα με έκθεση που δημοσίευσε πρόσφατα ο εδρεύων στη Μαδρίτη διεθνής συμβουλευτικός οίκος Bloom Consulting, η Αίγυπτος κατατάσσεται πρώτη μεταξύ των χωρών της Αφρικής –και 27^η στη συνολική παγκόσμια κατάταξη- όσον αφορά την προώθηση του εθνικού “brand” για την περίοδο 2019 / 2020, ειδικότερα στον τομέα του τουρισμού, δια της προβολής των τουριστικών της θέλητρων και προορισμών, λαμβάνοντας την υψηλότερη αξιολόγηση (AAA). Η Αίγυπτος κατέκτησε μάλιστα αυτή τη θέση για πρώτη φορά μετά το έτος 2013, αφήνοντας στη δεύτερη θέση τη Ν. Αφρική, ενώ ταυτόχρονα ανακηρύχθηκε κορυφαία μεταξύ των αφρικανικών χωρών στον τομέα της προώθησης των τουριστικών της προορισμών με ψηφιακά μέσα. Σημειώνεται ότι στην αντίστοιχη κατάταξη που δημοσίευσε η Bloom Consulting για τα εθνικά “brand” ειδικότερα όσον αφορά το εμπόριο, η Αίγυπτος κατέλαβε την τρίτη θέση στην Αφρική (πίσω από τις Ν. Αφρική και Νιγηρία) –και την 46^η σε παγκόσμιο επίπεδο- με τη δεύτερη υψηλότερη επίδοση στην κλίμακα αξιολόγησης (AA). Ολόκληρες οι εκθέσεις της Bloom International όσον αφορά τις διεθνείς κατατάξεις εθνικών “brand” στον τουρισμό και το εμπόριο μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα <https://www.bloom-consulting.com/en/country-brand-ranking>.

Μηνύματα Προέδρου Al Sisi στην 74^η γενική συνέλευση των ΗΕ

Ο οικονομικός Τύπος της Αιγύπτου αναφέρθηκε εκτεταμένα στο τέλος Σεπτεμβρίου στην παρουσία του Προέδρου της χώρας, κ. Al Sisi, στην 74^η σύνοδο της γενικής συνέλευσης των ΗΕ στη Ν. Υόρκη, στην ομιλία του ενώπιον αυτής και στα κύρια μηνύματα που θέλησε να περάσει. Μεταξύ των ζητημάτων με οικονομική σημασία, ο κ. Al Sisi έθιξε το θέμα των –ακαρπων έως τώρα- τριμερών διαβουλεύσεων Αιγύπτου-Αιθιοπίας-Σουδάν για την κατανομή των υδάτων του Νείλου και το χρονοδιάγραμμα πλήρωσης της υδάτινης δεξαμενής του υπό κατασκευή Μεγάλου Αιθιοπικού Φράγματος, αναφέροντας ότι τα νερά του Νείλου αποτελούν ζήτημα «ζωής ή θανάτου» για την Αίγυπτο. Ο κ. Al Sisi ανέφερε επίσης ότι η Αιθιοπία δεν έχει εκπονήσει επαρκείς τεχνικές μελέτες για το μνημειώδες εν λόγω έργο, με αποτέλεσμα να απειλείται η αδιάλειπτη τροφοδότηση της Αιγύπτου με νερό από το Νείλο, ο οποίος συνιστά τον πλέον ζωτικό υδάτινο πόρο για τη χώρα. Αναφερόμενος στις οικονομικές μεταρρυθμίσεις, ο κ. Al Sisi χαρακτήρισε ως «ιστορικές» τις αλλαγές που έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια στο οικονομικό σύστημα της Αιγύπτου, επαινώντας τον αιγυπτιακό λαό για την υπομονή του και τη στήριξη των μεταρρυθ-

μίσεων, το κύριο βάρος των οποίων έπεσε στους ώμους του, οδηγώντας στην –αναπάντεχα– επιτυχή υλοποίηση της πρώτης φάσης του σχετικού προγράμματος.

Ο Αιγύπτιος Πρόεδρος απηύθυνε επίσης ομιλία στη σύνοδο κορυφής των ΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη, όπου ανέπτυξε την αναπτυξιακή στρατηγική της αιγυπτιακής κυβέρνησης με χρονικό ορίζοντα το 2030 (“Vision 2030”). Ο εγχώριος Τύπος αναφέρθηκε επίσης στις διμερείς συναντήσεις που είχε ο Πρόεδρος Al Sisi στο περιθώριο της γενικής συνέλευσης με τους ηγέτες χωρών όπως των ΗΠΑ κ. Trump, της Βρετανίας κ. Johnson, της Γαλλίας κ. Macron, της Ουγγαρίας κ. Ader, της Ισπανίας κ. Sanchez και της Ιρλανδίας κ. Varadkar, όπως και με επικεφαλής διεθνών οργανισμών, μεταξύ των οποίων ο Γενικός Γραμματέας των ΗΕ κ. Guterres και ο Πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας κ. Malpass.

Έργα συνολικής αξίας EGP490 δισ. υλοποιήθηκαν το έτος 2018/19

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε στο τέλος Σεπτεμβρίου το Υπουργείο Προγραμματισμού, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2018/19 υλοποιήθηκαν συνολικά 6.200 έργα ανά την επικράτεια της Αιγύπτου, συνολικού επενδυτικού κόστους EGP490 δισ. Μεταξύ αυτών, στις κύριες κατηγορίες έργων που υλοποιήθηκαν το έτος 2018/19, περιλαμβάνονται 19 μεγάλα projects που αφορούσαν τον κλάδο πετρελαίου και εξορύξεων, συνολικού επενδυτικού κόστους EGP277 δισ., 244 projects των κλάδων ηλεκτρικής ενέργειας και ΑΠΕ, με συνολικό επενδυτικό κόστος EGP76 δισ., 32 projects που αφορούσαν μεγάλα αναπτυξιακά έργα (όπως εγκαταστάσεις ι-χθυοκαλλιεργειών, Πόλη Ξύλου στη Δαμιέττη, τσιμεντοβιομηχανίες στο Beni Suef, γέφυρες και αυτοκινητόδρομοι, ανάπτυξη οροπεδίου Galala), με επενδυτικό κόστος EGP54 δισ., 382 projects του κλάδου οικιστικής ανάπτυξης, επενδυτικού κόστους EGP40 δισ., 44 projects του τομέα μεταφορών, με συνολικό επενδυτικό κόστος EGP16,7 δισ., καθώς και 4.400 projects τοπικής ανάπτυξης με επενδυτικό κόστος EGP10,8 δισ. Τέλος, το Υπουργείο Προγραμματισμού ανέφερε ότι 2.585 υλοποιηθέντα αναπτυξιακά projects, επενδυτικού κόστους EGP42,3 δισ., αφορούσαν την Άνω Αίγυπτο.

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κατά 12,1% αυξήθηκε τον Ιούλιο 2019 η εγχώρια προσφορά χρήματος (M2)

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε πρόσφατα η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE), η εγχώρια προσφορά χρήματος (M2), η οποία περιλαμβάνει το εν κυκλοφορία νόμισμα, συν τις αποταμιευτικές και προθεσμιακές καταθέσεις σε εγχώριο και ξένο νόμισμα, αυξήθηκε στη διάρκεια του Ιουλίου 2019 κατά 12,1% σε ετήσια βάση, ανερχόμενη σε EGP3,885 τρισ. (\$236,7 δισ.), έναντι EGP3,864 τρισ. τον Ιούνιο και EGP 3,797 τρισ. το Μάιο τρέχοντος έτους. Επισημαίνεται ότι ο ετήσιος ρυθμός αύξησης της εγχώριας προσφοράς χρήματος έβαινε μειούμενος από το τέλος του 2018, πέφτοντας από το 13,3% το Δεκέμβριο, στο 11,95% τον Ιανουάριο, στο 11,55% το Φεβρουάριο, στο 11,38% το Μάρτιο και στο 11,33% τον Απρίλιο 2019, αντίστοιχα. Από το Μάιο 2019 ωστόσο, ο εν λόγω ρυθμός αύξησης επανέκαμψε,

ανερχόμενος σε 11,65% το Μάιο και σε 11,85% τον Ιούνιο.

Αύξηση των ξένων επενδύσεων στο Χρηματιστήριο Αιγύπτου από το Νοέμβριο 2016

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία που παρουσίασε ο πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου κ. Farid στο διεθνή οικονομικό Τύπο, τα ύψος των καθαρών εισροών επενδυτικών κεφαλαίων από το εξωτερικό που τοποθετούνται σε αιγυπτιακά χρεόγραφα που τυγχάνουν διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο ανέρχεται σε EGP50 δισ., από την εποχή που ξεκίνησε το υλοποιούμενο από την κυβέρνηση πρόγραμμα οικονομικών μεταρρυθμίσεων, το Νοέμβριο 2016, έναντι εισροών χαμηλότερων των EGP3 δισ. κατά την τριετία που προηγήθηκε του προγράμματος. Κατά τον κ. Farid, οι ξένοι επενδυτές έχουν ακόμη αγοράσει –κατά την προαναφερθείσα περίοδο– αιγυπτιακά ομόλογα που τυγχάνουν διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο συνολικής αξίας EGP31 δισ., έναντι λιγότερο του EGP1 δισ. πριν το Νοέμβριο 2016.

Ξεπέρασαν το επίπεδο των EGP4 δισ. οι καταθέσεις τον Ιούνιο 2019

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου (CBE), οι εγχώριες τραπεζικές καταθέσεις στο τέλος Ιουνίου 2019 εμφανίστηκαν αυξημένες σε μηνιαία βάση κατά EGP95,47 δισ., ανερχόμενες σε EGP4,007 τρισ., έναντι EGP3,912 τρισ. το Μάιο. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων τον Ιούνιο 2019 ανήλθε σε 11,97%, έναντι ρυθμού 11,34% που είχε καταγραφεί το Μάιο.

Σύμφωνα με τα εν λόγω στοιχεία, οι συνολικές καταθέσεις του κράτους στις τράπεζες ανήλθαν στο τέλος Ιουνίου 2019 σε EGP610,45 δισ., έναντι EGP591,88 δισ. το Μάιο. Αντίστοιχα, οι συνολικές τραπεζικές καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα ανήλθαν στο τέλος Ιουνίου 2019 σε EGP3,396 τρισ., αυξημένες έναντι των EGP3,320 τρισ. το Μάιο. Οι συνολικές τραπεζικές καταθέσεις σε εγχώριο νόμισμα στο τέλος Ιουνίου 2019 ανήλθαν σε EGP3,176 τρισ., ενώ εκείνες σε συνάλλαγμα ανήλθαν σε EGP830,5 δισ. Οι καταθέσεις των νοικοκυριών αντιπροσώπευαν στο τέλος Ιουνίου 2019 το 80,4% των συνολικών τραπεζικών καταθέσεων, κατέχοντας το 83,6% των συνολικών καταθέσεων σε εγχώριο νόμισμα και το 67,7% των καταθέσεων σε συνάλλαγμα.

Σε EGP2,028 τρισ. τα κρατικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια εις χείρας επενδυτών

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα το Υπουργείο Οικονομικών, η συνολική αξία των εγχωρίως εκδοθέντων εντόκων γραμματίων του δημοσίου και ομολόγων που βρίσκονται εις χείρας επενδυτών ανέρχεται – στο τέλος Αυγούστου τρέχοντος έτους– σε EGP2,028 τρισ. (έναντι EGP1,97 τρισ. στο τέλος Ιουλίου), εκ των οποίων EGP1,213 τρισ. αφορά έντοκα γραμμάτια και EGP814,973 δισ. ομόλογα. Κατά το Υπουργείο Οικονομικών, οι μεγαλύτεροι επενδυτές σε αιγυπτιακά κρατικά χρεόγραφα είναι οι τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην χώρα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου, οι περίοδοι ωρίμανσης των προς εξόφληση εντόκων γραμματίων που βρίσκονται εις χείρας επενδυτών φθάνουν

έως τον Οκτώβριο 2020, ενώ οι αντίστοιχες των ομολόγων φθάνουν σε χρονικό ορίζοντα έως το Μάιο 2029. Κατά το Υπουργείο, οι αποδόσεις των αιγυπτιακών κρατικών ομολόγων εις χείρας επενδυτών κυμαίνονται μεταξύ 11,4% και 18,75%, με μέση απόδοση 15,029%. Επίσης, το Υπουργείο Οικονομικών γνωστοποίησε ότι η συνολική αξία των ομολόγων που έχουν εκδοθεί σε δολάρια και ευρώ και διατεθεί σε επενδυτές μέσω των διεθνών αγορών ανέρχεται σε \$23,21 δισ. και €4 δισ., αντίστοιχα.

Στα χαμηλότερα από το Νοέμβριο 2016 επίπεδα το Χρηματιστήριο Αιγύπτου το τρίμηρο 22-24/9

Στις 22/9, η συνεδρίαση του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου διεκόπη για 30 λεπτά, εξαιτίας της μεγαλύτερης κάθετης πτώσης όλων των δεικτών του που είχε καταγραφεί από το Νοέμβριο του 2016. Όπως ανέφερε σχετικά ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, ο κεντρικός δείκτης του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου (EGX30) κατέγραψε στις 22/9 ημερήσια πτώση της τάξεως του 5,3%, κλείνοντας στις 13.958 μονάδες. Η κάθετη πτώση του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου στις 22/9, αλλά και τις ημέρες που ακολούθησαν, αποδόθηκε από τον οικονομικό Τύπο της χώρας στις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας κατά του Προέδρου Al Sisi που σημειώθηκαν τόσο στο Κάιρο όσο και σε άλλες αιγυπτιακές πόλεις, την Παρασκευή 20/9. Σημειώνεται ότι η πτώση του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου συνεχίστηκε και κατά τις επόμενες συνεδριάσεις, με τον ημερήσιο όγκο συναλλαγών να φθάνει στις 24/9 τις 304,66 εκατ. μετοχές, μέσω 29.040 πράξεων και τζίρο ύψους EGP1,07 δισ. Επιπλέον, η κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου στις 24/9 έφθασε τις EGP672,28 δισ., έχοντας απολέσει EGP21,83 δισ. μόλις σε μία συνεδρίαση, ενώ ο κεντρικός δείκτης EGX30 κατέγραψε περαιτέρω ημερήσια πτώση της τάξεως του 4,24%, κλείνοντας στις 13.170 μονάδες, φθάνοντας στο κατώτατο σημείο του σε εβδομαδιαία βάση και έχοντας απολέσει συνολικά 1.575 μονάδες από τη συνεδρίαση της 18/9 (συνολική πτώση της τάξεως του 10,7%). Όπως ανέφεραν τα σχετικά οικονομικά δημοσιεύματα, στις 24/9 οι ξένοι επενδυτές προέβησαν σε πωλήσεις τίτλων συνολικής καθαρής αξίας EGP273,93 εκατ., ενώ οι Αιγύπτιοι και Άραβες επενδυτές προέβησαν σε αγορές τίτλων συνολικής καθαρής αξίας EGP244,47 εκατ. και EGP29,46 εκατ., αντίστοιχα. Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά την εβδομάδα που ακολούθησε τις συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας της 20^{ης}/9, το Χρηματιστήριο Αιγύπτου απώλεσε το μεγαλύτερο μέρος των κερδών που είχε αποκομίσει έως τώρα, από τις αρχές του έτους.

Σημειώνεται πάντως ότι, κατά τις συνεδριάσεις που ακολούθησαν, η εξέλιξη των δεικτών του Χρηματιστηρίου Αιγύπτου βελτιώθηκε και επανήλθε σε θετικά επίπεδα, με το δείκτη EGX30 να κλείνει στις 26/9 στις 13.857 μονάδες και να υπερβαίνει και πάλι στις 29/9 το κατώφλι των 14.000 μονάδων, ανερχόμενος σε 14.316 μονάδες, γεγονός που αποδόθηκε, μεταξύ άλλων, στην απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας να μειώσει περαιτέρω τα επιτόκια κατά 100 μονάδες βάσης.

Επισημαίνεται εξάλλου ότι και η αιγυπτιακή λίρα, η οποία κατά την εβδομάδα 22-26/9 είχε διολισθήσει ελαφρώς έναντι του δολλαρίου, με την ισοτιμία να φθάνει

στις 26/9 στις 16,38 λίρες ανά δολλάριο (τιμή πώλησης), στις 29/9 ανατιμήθηκε ελαφρώς έναντι του δολλαρίου, με την ισοτιμία να ανέρχεται στις 16,32 λίρες ανά δολλάριο (τιμή πώλησης).

Διάθεση εντόκων γραμματίων & ομολόγων σε λίρες από την Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου

Στις 24 και στις 26/9 η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) διέθεσε με εξαιρετική επιτυχία για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομικών έντοκα γραμμάτια του δημοσίου σε λίρες, τρίμηνης, εξάμηνης, εννεάμηνης και δωδεκάμηνης διάρκειας. Η έκδοση της 24^{ης}/9 περιελάμβανε γραμμάτια όλων των κατηγοριών διάρκειας, συνολικής ονομαστικής αξίας EGP37,75 δισ. Η CBE δέχθηκε προσφορές συνολικού ύψους EGP88,4 δισ. (η προσφορά υπερκαλύφθηκε από τη ζήτηση κατά 2,3 φορές), εκ των οποίων έγιναν τελικώς δεκτές προσφορές συνολικής αξίας EGP42,13 δισ. Τα μέσα σταθμισμένα επιτόκια που επετεύχθησαν κατά την έκδοση των εντόκων γραμματίων της 24^{ης} Σεπτεμβρίου ανήλθαν σε 15,627% για τα τρίμηνης, σε 15,565% για τα εξάμηνης, σε 15,052% για τα εννεάμηνης και σε 14,923% για τα δωδεκάμηνης διάρκειας, έναντι μέσων επιτοκίων 16,221%, 16,38%, 15,537% και 15,877% κατά τις αντίστοιχες προηγούμενες εκδόσεις στα μέσα Σεπτεμβρίου).

Η έκδοση της 26^{ης}/9 περιελάμβανε γραμμάτια εξάμηνης και δωδεκάμηνης διάρκειας, συνολικής ονομαστικής αξίας EGP19 δισ. Η CBE δέχθηκε προσφορές συνολικού ύψους EGP39,31 δισ. (η προσφορά υπερκαλύφθηκε από τη ζήτηση και πάλι πάνω από 2 φορές), εκ των οποίων έγιναν τελικώς δεκτές προσφορές συνολικής αξίας EGP20,48 δισ. Τα μέσα σταθμισμένα επιτόκια που επετεύχθησαν κατά την έκδοση των εντόκων γραμματίων της 26^{ης} Σεπτεμβρίου ανήλθαν σε 15,758% για τα εξάμηνης και σε 15,369% για τα δωδεκάμηνης διάρκειας, αντίστοιχα.

Επιπλέον, στις 24/9 η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου εξέδωσε κρατικά ομόλογα σε λίρες, πενταετούς και δεκαετούς διάρκειας, ονομαστικής αξίας EGP1,25 δισ. για εκάστη διάρκεια, αντίστοιχα. Οι ληφθείσες προσφορές ανήλθαν σε EGP5,22 δισ. όσον αφορά τα πενταετούς διάρκειας και EGP3,76 δισ. όσον αφορά τα δεκαετούς διάρκειας ομόλογα (η ζήτηση υπερκάλυψε την προσφορά κατά 4,2 φορές όσον αφορά τα πενταετούς και κατά 3 φορές όσον αφορά τα δεκαετούς διάρκειας ομόλογα, αντίστοιχα). Η CBE έκανε δεκτές προσφορές ύψους EGP3,53 δισ. για τα πενταετούς και EGP2,28 δισ. για τα δεκαετούς διάρκειας ομόλογα, με μέσες αποδόσεις της τάξεως του 14,35% και του 14,417% αντίστοιχα (έναντι μέσων αποδόσεων 14,436% και 14,537% κατά την αντίστοιχη έκδοση της 10^{ης}/9).

Η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου μειώνει τα επιτόκια κατά 100 μονάδες βάσης

Η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας, στη συνεδρίασή της 26^{ης} Σεπτεμβρίου αποφάσισε να μειώσει –για τρίτη φορά φέτος, μετά το Φεβρουάριο και τον Αύγουστο- τα βασικά επιτόκια αναφοράς, αυτή τη φορά κατά 100 μονάδες βάσης, δικαιώνοντας εκ νέου, όπως και τον Αύγουστο, τις εκτιμήσεις της πλειονότητας των εγχώριων οικονομικών αναλυτών και τις προσδοκίες της αγοράς. Πιο συγκεκριμένα, το επιτόκιο καταθέσεων μίας ημέρας ανέρχεται πλέον σε 13,25% (έναντι 14,25% προηγουμένως), το επιτόκιο δανεισμού μίας ημέρας σε 14,25% (έναντι 15,25%), ενώ το βασικό και το προεξοφλητικό επιτόκιο ανέρχονται σε 13,75% (έναντι 14,75%), αντίστοιχα. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, βασικοί λόγοι για τη μείωση των επιτοκίων αναφοράς υπήρξαν αφ' ενός η συνεχιζόμενη πτωτική τάση του δείκτη πληθωρισμού που ανήλθε σε 7,45% τον Αύγουστο και αφ' ετέρου η σημειούμενη επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας, που έχει ωθήσει τις νομισματικές Αρχές αρκετών χωρών να προχωρήσουν σε μέτρα νομισματικής χαλάρωσης. Όπως εκτιμούν εγχώριοι οικονομικοί αναλυτές, το τρέχον επίπεδο των επιτοκίων πλησιάζει το επίπεδο του 10%-13% -που επικρατούσε πριν την απελευθέρωση του καθεστώτος συναλλαγματικής ισοτιμίας της λίρας το Νοέμβριο 2016- οπότε και αναμένεται να «ξεκλειδωθεί» και επανενεργοποιηθεί ο τραπεζικός δανεισμός των επιχειρήσεων με σκοπό την πραγματοποίηση επενδύσεων σε πάγια στοιχεία.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ελληνική συμμετοχή στη 2^η Διεθνή Έκθεση Δομικών Υλικών “The Big 5 Construct Egypt”

Το τριήμερο 2-4 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στο νέο διεθνές εκθεσιακό κέντρο του Καΐρου η δεύτερη αιγυπτιακή έκδοση της διεθνούς –υψηλού επιπέδου αναγνωρισιμότητας και σημαντικότητας ως περιφερειακής εμπορικής εκδήλωσης για τον κλάδο δομικών υλικών και κατασκευών- έκθεσης με τίτλο “The Big 5 Construct Egypt 2019”, με την εθνική συμμετοχή 8 ελληνικών επιχειρήσεων, υπό την οργάνωση του Enterprise Greece Invest & Trade. Επικεφαλής της φετινής ελληνικής συμμετοχής ήταν η κα Β. Καλαμάρα, υπεύθυνη του Τμήματος Εμπορικής Προώθησης Δομικών & Βιομηχανικών Προϊόντων του Enterprise Greece. Την έναρξη της έκθεσης κήρυξε το πρωί της 2^{ης} Σεπτεμβρίου ο Αιγύπτιος Υπουργός Οικιστικής Ανάπτυξης κ. El Gazzar, τον οποίο υποδέχθηκε και ξενάγησε στα περίπτερα των ελληνικών επιχειρήσεων ο Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α' της ελληνικής Πρεσβείας στο Κάιρο κ. Γκάσιος, αποκομίζοντας τα θετικά σχόλια του αναφορικά με την ποιότητα των προϊόντων της ελληνικής βιομηχανίας υλικών δομικών χρήσεων και τις προοπτικές ενίσχυσης των συνεργασιών εταιρειών από τις δύο χώρες στον εν λόγω κλάδο.

Σύμφωνα με στοιχεία των διοργανωτών (DMG Events, με έδρα το Ντουμπάι), στη φετινή δεύτερη έκδοση της έκθεσης συμμετείχαν συνολικά εκθέτες με 198 περίπτερα (έναντι 220 περιπτέρων πέρσι), εκ των οποίων 87 περίπτερα αφορούσαν εγχώριους και τα υπόλοιπα ξένους επιχειρηματικούς ομίλους. Κατά τους διοργανωτές, οι μεγαλύτερες ξένες εθνικές συμμετοχές φέτος υπήρξαν εκείνες

της Κίνας (20 εταιρείες), της Τουρκίας (18 εταιρείες), των ΗΑΕ (18 εταιρείες), της Σ. Αραβίας (9 εταιρείες), της Ελλάδας (8 εταιρείες) και της Γερμανίας (7 εταιρείες). Η “Big 5 Construct Egypt 2019” έλαβε χώρα στις αίθουσες 1 και 2 του εκθεσιακού κέντρου, σε συνολική επιφάνεια 20.000 τετρ. μέτρων, ενώ σύμφωνα με προκαταρκτικές εκτιμήσεις των διοργανωτών οι εμπορικοί επισκέπτες κατά τις τρεις ημέρες της έκθεσης πλησίασαν τους 15.000. Όπως μας εξήγησαν οι διοργανωτές, η φετινή ελληνική εθνική συμμετοχή, η οποία ήταν μοιρασμένη θεματικά μεταξύ της αίθουσας 1 (3 εταιρείες) και της αίθουσας 2 (5 εταιρείες) υπήρξε η τρίτη μεγαλύτερη από πλευράς εκθεσιακής επιφάνειας.

Η ελληνική εθνική συμμετοχή αποτελέστηκε από 8 εταιρείες διαφόρων υποκλάδων προϊόντων δομικών χρήσεων. Πιο συγκεκριμένα, συμμετείχαν οι ακόλουθες επιχειρήσεις: (1) Καμαρίδης Global Wire ABEE (μεταλλικές κατασκευές & εξαρτήματα), (2) Maris Polymers Polyurethane Systems (πολυουρεθανικά συστήματα στεγανοποίησης), (3) Μαθιός Πυρίμαχα Α.Ε. (πυρίμαχα δομικά υλικά), (4) Planet Sol (ηλιακά συστήματα θέρμανσης, ηλιακοί συλλέκτες, θερμοσίφωνες), (5) Watera Hellas S.A. (συστήματα, τεχνολογία & εξοπλισμός επεξεργασίας νερού), (6) Alumenco S.A. (συστήματα & κατασκευές από αλουμίνιο), (7) Interplast (πλαστικά ολοκληρωμένα συστήματα ύδρευσης, θέρμανσης, κλιματισμού & αποχέτευσης) και (8) TEMAK S.A. (ολοκληρωμένα συστήματα επεξεργασίας νερού, εξοπλισμός δικτύων ρευστών, χημικά πρόσθετα). Πέραν των περιπτέρων των 8 ελληνικών επιχειρήσεων, το Enterprise Greece Invest & Trade διέθετε μικρού μεγέθους πληροφοριακό περίπτερο. Σημειώνεται ότι στη φετινή έκθεση διαπιστώσαμε ότι μετείχαν ανεξάρτητα –μέσω αντιπροσώπων τους- οι όμιλοι Κεραμουργία Β. Ελλάδος και Tillos Group.

Οι Έλληνες εκθέτες αποτίμησαν ως θετικά τα αποτελέσματα της συμμετοχής τους στη φετινή δεύτερη “Big 5 Construct Egypt”, με ικανοποιητική ροή επισκεπτών τις τρεις ημέρες της έκθεσης, καθώς και ικανοποιητικό επίπεδο στοχευμένων και ποιοτικών επαφών με τους εμπορικούς επισκέπτες της έκθεσης, ορισμένες από τις οποίες διευθετήθηκαν από τους διοργανωτές (DMG Events) και από το Γραφείο μας. Σημειώνεται ότι το Γραφείο μας, στο πλαίσιο της προετοιμασίας της ελληνικής εθνικής συμμετοχής στην έκθεση, εκπόνησε εμπειριστατωμένη έρευνα του αιγυπτιακού κλάδου κατασκευών & δομικών υλικών, την οποία προώθησε μαζί με πρόσθετο πληροφοριακό υλικό τόσο στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, όσο και σε επιχειρηματικούς και κρατικούς φορείς στην Ελλάδα, ενώ σε συνεννόηση με το Enterprise Greece, οργάνωσε πρόγραμμα επιχειρηματικών συναντήσεων για τους εκπροσώπους των ελληνικών εταιρειών.

Συμφωνία Telecom Egypt-Ericsson για δημιουργία κέντρου κατάρτισης & καινοτομίας

Όπως ανέφερε πρόσφατα ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, ο μεγάλος κρατικός τηλεπικοινωνιακός πάροχος της Αιγύπτου, Telecom Egypt και ο σουηδικός όμιλος τηλεπικοινωνιακής τεχνολογίας & εξοπλισμού Ericsson υπέγραψαν στις 11/9 συμφωνία συνεργασίας για την από κοινού δημιουργία κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και εργαστηρίου καινοτομίας για νέους, στην

Αίγυπτο. Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, «σκοπό της συμφωνίας αποτελεί η δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος εργασίας για νέους που απασχολούνται στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας στην Αίγυπτο, η υποστήριξη των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων και η προώθηση της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης και ρομποτικής στη χώρα». Με βάση τη συμφωνία, η Telecom Egypt πρόκειται να παράσχει τις σχετικές τεχνολογικές υποδομές και η Ericsson το λογισμικό και τις τηλεπικοινωνιακές συσκευές για τη λειτουργία του κέντρου.

32^η έκδοση της διεθνούς έκθεσης γεωργικού εξοπλισμού & εφοδίων SAHARA

Κατά το διάστημα 9-12 Σεπτεμβρίου έλαβε χώρα στο νέο διεθνές εκθεσιακό κέντρο Καΐρου η 32^η έκδοση της διεθνούς έκθεσης γεωργικού εξοπλισμού και εφοδίων για τη γεωργία (λιπασμάτων, χημικών προϊόντων, πολλαπλασιαστικού υλικού κ.α.) SAHARA EXPO 2019. Στη φετινή έκθεση μετείχαν 213 εκθέτες από 36 χώρες, με αξιόλογες εθνικές συμμετοχές κυρίως από την Κίνα και την Τουρκία. Στη φετινή έκδοση της έκθεσης SAHARA μετείχε μία ελληνική επιχείρηση από τη Βόρεια Ελλάδα (ΒΙΠΕ Σίνδου), συγκεκριμένα η Agrodrip ABEE, που ειδικεύεται στην κατασκευή και εγκατάσταση αρδευτικών συστημάτων και εξοπλισμού.

Προώθηση του αιγυπτιακού κλάδου τηλεπικοινωνιών & τεχνολογίας πληροφορικής

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Επικοινωνιών & Τεχνολογίας Πληροφορικής κ. Talaat στη διάρκεια του διεθνούς οικονομικού συνεδρίου EuroMoney που έλαβε χώρα στο Κάιρο στις 9/9, η αιγυπτιακή κυβέρνηση αναμένεται να εγκαινιάσει επτά τεχνολογικά πάρκα εντός πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ανά την επικράτεια της χώρας, συνολικού εκτιμώμενου κόστους EGP1 δισ. Ο Υπουργός ανέφερε επίσης ότι το κράτος σκοπεύει να συνεισφέρει με δικά του κονδύλια προς ενίσχυση του ειδικού ταμείου για την υποστήριξη νεοφυών επιχειρήσεων από κλάδους υψηλής τεχνολογίας (“Fintech Fund”) που σχεδιάζει να ενεργοποιήσει η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) κατά το προσεχές έτος, το οποίο προγραμματίζεται να διαθέτει κεφάλαιο μεταξύ \$50 και \$100 εκατ. Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο κ. Talaat, ο κλάδος τηλεπικοινωνιών & τεχνολογίας πληροφορικής μεγεθύνθηκε κατά 16% το οικονομικό έτος 2018/19, αντιπροσώπευε το 3,2% του αιγυπτιακού ΑΕΠ και οι εξαγωγές του ανήλθαν σε \$2,6 δισ., ενώ στόχο της κυβέρνησης αποτελεί η αύξηση του μεριδίου του κλάδου στο ΑΕΠ στο 4% εντός του τρέχοντος οικονομικού έτους.

Όπως ανέφερε εξάλλου η επικεφαλής της κρατικής Information Technology Industry Development Agency (ITIDA), κα El Gohary, στη διάρκεια της εναρκτήριας ομιλίας της σε διάσκεψη για το ηλεκτρονικό εμπόριο που έλαβε χώρα στο Κάιρο στις 17/9, η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει υιοθετήσει στρατηγική με σκοπό την εισαγωγή των πλέον προωθημένων τεχνολογιών ηλεκτρονικού εμπορίου και ψηφιακών συναλλαγών στη χώρα.

Το 9^ο του επενδυτικό συνέδριο διοργανώνει ο αιγυπτιακός όμιλος EFG Hermes

Στο διάστημα 9-12 Σεπτεμβρίου, η αιγυπτιακή περιφερειακή επενδυτική τράπεζα EFG Hermes διοργάνωσε στο Λονδίνο (Emirates Stadium) το ένατο μεγάλο ετήσιο επενδυτικό συνέδριό της με τίτλο “9th Annual London Conference”. Το εν λόγω συνέδριο, που επικεντρώνει το ενδιαφέρον του στις αγορές της Β. Αφρικής και Μ. Ανατολής, καθώς επίσης και στις λιγότερο αναπτυγμένες αναδυόμενες αγορές, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα επενδυτικά συνέδρια που πραγματοποιούνται στη Βρετανία, συγκεντρώνοντας το ενδιαφέρον διεθνών επιχειρηματικών ομίλων και επενδυτών και χρησιμεύοντας ως «γέφυρα» μεταξύ των διεθνών επενδυτικών κεφαλαίων και των κατά τόπους επενδυτικών ευκαιριών. Σύμφωνα με τους Αιγύπτιους διοργανωτές, το φετινό συνέδριο προσέλκυσε 360 εκπροσώπους 182 διεθνών θεσμικών επενδυτών και επενδυτικών ταμείων, που διαχειρίζονται συνολικά περιουσιακά στοιχεία ύψους \$14 τρις., καθώς και εκπροσώπους 177 μεγάλων διεθνών ομίλων, οι οποίοι αναζητούν νέες ευκαιρίες για επενδυτικές τοποθετήσεις στις ανωτέρω αγορές.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Εξέλιξη διαγωνισμού για την αποκατάσταση της λίμνης Qarun

Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του προέδρου της κρατικής εταιρείας υδάτων (Holding Company for Water & Wastewater – HCWW), κ. Raslan, το αιγυπτιακό κράτος ευρίσκεται σε διαδικασία επιλογής συμβουλευτικής εταιρείας για το μεγάλο έργο αποκατάστασης της λίμνης Qarun, στην περιφέρεια Fayoum, νοτιοδυτικά του Καΐρου, η οποία μέχρι σήμερα γίνεται δέκτης των απορριπτόμενων λυμάτων. Κατά τον κ. Raslan, η επιτροπή που έχει συσταθεί από την HCWW για την τεχνική και οικονομική αξιολόγηση των προσφορών των τεσσάρων συμβουλευτικών εταιρειών που έχουν εκδηλώσει σχετικό ενδιαφέρον, αναμένεται να ανακοινώσει την ανάδοχο του έργου εντός του Σεπτεμβρίου. Η συμβουλευτική εταιρεία που θα επιλεγεί, πρόκειται να ετοιμάσει τις τεχνικές μελέτες και τις μελέτες σκοπιμότητας, ενώ θα εξετάσει όλες τις τεχνικές λεπτομέρειες και προδιαγραφές του έργου, η υλοποίηση του οποίου θα λάβει χώρα εντός περιόδου πενταετίας. Σημειώνεται ότι το έργο καθαρισμού και αποκατάστασης της λίμνης Qarun, προς δημιουργία συστήματος διαχείρισης υγρών λυμάτων με σκοπό τη μείωση των επίπεδων ρύπανσης αυτής, έχει εκτιμώμενο ύψος προϋπολογισμού €300 εκατ., ενώ θα συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης & Ανάπτυξης (ΕΒΡΔ) και την Ε.Ε.

Υπογραφή συμφωνίας Αιγύπτου-Ιταλίας για υλοποίηση προγράμματος ανακτύκωσης στερεών αποβλήτων στη Minya

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στις 5/9 οι κυβερνήσεις Αιγύπτου και Ιταλίας υπέγραψαν συμφωνία αξίας €70,5 εκατ. για την υλοποίηση της τρίτης φάσης προγράμματος δημιουργίας συστήματος ανακτύκωσης στερεών αποβλήτων στην περιφέρεια της Minya, στην Άνω Αίγυπτο.

Σημειώνεται ότι το πρόγραμμα περιλαμβάνει τη δημιουργία νέου σταθμού ανακύκλωσης στην περιφέρεια, ο οποίος θα αυξήσει τη συνολική δυναμικότητα ανακύκλωσης σε 500 τόνους ημερησίως, καθώς επίσης την παροχή τεχνικής βοήθειας, αλλά και επιμόρφωσης του ντόπιου πληθυσμού ως προς τις βέλτιστες πρακτικές της ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων. Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις της Υπουργού Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κας Nasr, η εν λόγω συμφωνία τίθεται υπό την «ομπρέλα» του ιταλο-αιγυπτιακού προγράμματος αναπτυξιακών δανειακών χρηματοδοτήσεων (“debt swap agreement”), συνολικού ύψους €300 εκατ.

Μνημόνιο συνεργασίας για ανακαίνιση του ιστορικού κτιρίου “Baron Empain”

Όπως ανέφερε στα μέσα Σεπτεμβρίου ο εγχώριος Τύπος, οι κυβερνήσεις της Αιγύπτου και του Βελγίου υπέγραψαν διμερές μνημόνιο συνεργασίας για την αποκατάσταση και ανακαίνιση του ιστορικού κτιρίου “Baron Empain” στην Ηλιούπολη του Κάιρου, με χρηματοδοτήσεις της τάξεως των EGP16 εκατ., στο πλαίσιο διμερούς προγράμματος αναπτυξιακών δανειακών χρηματοδοτήσεων (“debt swap agreement”). Σύμφωνα με τα σχετικά δημοσιεύματα, το μνημόνιο περιλαμβάνει επίσης σχεδιασμό διαχείρισης και συντήρησης του παλατιού “Baron Empain”. Όπως δήλωσε σχετικά η Αιγύπτια Υπουργός Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κα Nasr, η οποία υπέγραψε το μνημόνιο με την εδώ Πρέσβη του Βελγίου κα De Cartier, «η αιγυπτιακή κυβέρνηση σκέπτεται να διευρύνει και αξιοποιήσει περισσότερο τα δανειακά προγράμματα τύπου “debt swap” που υπάρχουν με τη Γερμανία, την Ιταλία και το Βέλγιο, μέσω των οποίων μπορούν οι δανειακές χρηματοδοτήσεις να επενδύονται σε σημαντικά έργα αναπτυξιακού χαρακτήρα στη χώρα». Σημειώνεται ότι το παλάτι “Baron Empain” –οι εργασίες αποκατάστασης του οποίου ξεκίνησαν το έτος 2017- κτίστηκε στο τέλος του 19^{ου} αιώνα από τον Βέλγο εκατομμυριούχο και ιδρυτή της συνοικίας της Ηλιούπολης στο Κάιρο, Edouard Louis Joseph.

Η Telecom Egypt εργάζεται εντατικά στη νέα διοικητική πρωτεύουσα

Ο μεγάλος κρατικός τηλεπικοινωνιακός πάροχος της Αιγύπτου, Telecom Egypt, έχει ξεκινήσει ήδη στις αρχές Σεπτεμβρίου να εργάζεται στη νέα διοικητική πρωτεύουσα, εκτελώντας το μεγάλο έργο ανάπτυξης του τηλεπικοινωνιακού δικτύου και των ψηφιακών υποδομών αυτής, εκτιμώμενου επενδυτικού κόστους EGP40 δισ. (περίπου \$2,4 δισ.), αφού υπέγραψε σχετική συμφωνία με την εταιρεία η οποία διαχειρίζεται τη νέα πρωτεύουσα, New Administrative Capital Company for Urban Development (NACCUD). Σύμφωνα εξάλλου με σχετική δήλωση του διευθύνοντος συμβούλου της, κ. Hamed, η Telecom Egypt αναμένεται να έχει ολοκληρώσει το δίκτυο τηλεπικοινωνιακών και ψηφιακών υπηρεσιών στη συνοικία της νέας πρωτεύουσας όπου θα στεγάζονται τα κυβερνητικά κτίρια, έως το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2020.

Οι όμιλοι Orascom & Siemens θα ανακατασκευάσουν ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες στο Ιράκ

Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, κοινοπραξία αποτελούμενη από τον αιγυπτιακό κατασκευαστικό όμιλο Orascom Construction και το μεγάλο γερμανικό ενεργειακό όμιλο Siemens υπέγραψε με την ιρακινή κυβέρνηση συμφωνία για την ανακατασκευή συγκροτήματος δύο μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με βάση το φυσικό αέριο, συνολικής ισχύος 1,6 GW, στην πληγείσα από τον πολυετή πόλεμο πόλη Baiji, βορείως της Βαγδάτης. Το έργο, επενδυτικού κόστους περίπου \$1,3 δισ. με βάση πηγές της ιρακινής κυβέρνησης, αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός περιόδου 28 μηνών από την οριστικοποίηση του σχήματος χρηματοδότησης, ενώ η κοινοπραξία Orascom-Siemens θα το εκτελέσει επί τη βάσει σχήματος “EPC+Finance” (ήτοι, σχεδιασμού, δημοπράτησης, κατασκευής και χρηματοδότησης του έργου). Σημειώνεται ότι η Orascom υπήρξε κατασκευάστρια των υφιστάμενων ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων του συγκροτήματος στο Baiji, οι οποίες υπέστησαν σοβαρές ζημιές στη διάρκεια του πολέμου ενάντια στις δυνάμεις του «ισλαμικού κράτους».

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Υπογραφή μνημονίου αιγυπτιο-ομανικής συνεργασίας στους κλάδους πετρελαίου & φ/α

Στις αρχές Σεπτεμβρίου υπεγράφη στο Κάιρο, παρουσία του Αιγύπτιου Υπουργού Πετρελαίου κ. El-Molla, μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ Αιγύπτου και Ομάν, με αντικείμενο την ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας στους κλάδους πετρελαίου και φυσικού αερίου. Το μνημόνιο, το οποίο προβλέπει την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και τεχνολογιών, καθώς και τη διμερή συνεργασία για τη διενέργεια επενδύσεων στους ως ανωτέρω κλάδους, υπέγραψαν ο Αιγύπιος Υφυπουργός Πετρελαίου κ. Saafan και ο Πρέσβης του Ομάν στο Κάιρο κ. Al-Issaie. Σε σχετικές του δηλώσεις, ο Αιγύπιος Υπουργός Πετρελαίου κ. El-Molla ανέφερε ότι «η διμερής συνεργασία στους κλάδους πετρελαίου και φυσικού αερίου είναι μακρόχρονη, καθώς οι αιγυπτιακές πετρελαϊκές εταιρείες έχουν υλοποιήσει αρκετά επενδυτικά projects στο Ομάν». Από την πλευρά του, ο Ομανός Πρέσβης τόνισε ότι «η υπογραφή του μνημονίου ήλθε ως αποτέλεσμα των συζητήσεων που είχαν οι ηγέτες των δύο χωρών κατά την περσινή επίσκεψη του Αιγυπτίου Προέδρου Al Sisi στη Muscat», καθώς και ότι «το μνημόνιο στοχεύει στη στήριξη της συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών στην παραγωγή, αποθήκευση και διάθεση προϊόντων πετρελαίου και φυσικού αερίου».

Στα 7 δισ. κ.π. η ημερήσια παραγωγή φ/α στην Αίγυπτο

Σύμφωνα με πολύ πρόσφατα στοιχεία του Υπουργείου Πετρελαίου, το επίπεδο της ημερήσιας παραγωγής φυσικού αερίου στην Αίγυπτο ανέρχεται πλέον σε 7 δισ. κ.π., έναντι 6,8 δισ. κ.π. στο τέλος Ιουνίου. Η πρόσφατη ως άνω αύξηση της ημερήσιας παραγωγής της χώρας σε φυσικό αέριο οφείλεται, σύμφωνα με το Υπουργείο, τόσο στην αύξηση της παραγωγής του γιγαντιαίου κοιτάσματος Zohr (η παραγωγή του οποίου έχει ήδη φθάσει το επίπεδο των 2,7 δισ. κ.π., τέσσερις μήνες νωρίτερα

από ό,τι προέβλεπε το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης αυτού), όσο και σε ορισμένες νέες ανακαλύψεις κοιτασμάτων που έλαβαν χώρα στην περιοχή παραχώρησης του Δέλτα Νείλου.

Όπως εξάλλου κατέγραψε ο κλαδικός Τύπος, στις 29/8 ο όμιλος NSCO Investments (θυγατρικός της Egypt Kuwait Holding) ξεκίνησε την παραγωγή φυσικού αερίου από δεύτερο φρέαρ που διάνοιξε στην περιοχή του Βορείου Σινά, με επίπεδο ημερήσιας παραγωγής 20 εκατ. κ.π. και συνολικό επίπεδο ημερήσιας παραγωγής 75 εκατ. κ.π. (από τα δύο λειτουργούντα φρέατα), ενώ στην παρούσα φάση διανοίγει το τρίτο της φρέαρ στην ανωτέρω περιοχή.

Θυμίζουμε εξάλλου ότι, σύμφωνα με εγχώρια κλαδικά δημοσιεύματα, ο βρετανικών συμφερόντων, διεθνής πετρελαϊκός όμιλος British Petroleum (BP) ετοιμάζεται να ξεκινήσει τη διάνοιξη δύο νέων φρεάτων στα υπεράκτια κοιτάσματα φυσικού αερίου Atoll και Katameya, τα οποία βρίσκονται στη θαλάσσια περιοχή βορείως της Δαμιέττης, στο Ανατολικό Δέλτα του Νείλου, το επενδυτικό κόστος διάνοιξης των οποίων εκτιμάται σε \$289 εκατ. Όπως επισήμαναν τα κλαδικά δημοσιεύματα, το πρόσθετο –τέταρτο- φρέαρ στο κοιτάσμα Atoll αναμένεται να αυξήσει τη συνολική παραγωγή του κοιτάσματος κατά 100 εκατ. κ.π. φυσικού αερίου ημερησίως όταν αυτό τεθεί σε λειτουργία, εντός του πρώτου τριμήνου του 2020. Το τρέχον επίπεδο ημερήσιας παραγωγής του κοιτάσματος Atoll ανέρχεται σε περίπου 300 εκατ. κ.π. και 9.000 βαρέλια συμπυκνωμάτων αερίου, από τρία φρέατα. Το κοιτάσμα Katameya αναμένεται να ξεκινήσει την παραγωγή του κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2020, με αρχικό επίπεδο ημερήσιας παραγωγής στα 60 εκατ. κ.π.

Συνέντευξη Έλληνα Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας σε αιγυπτιακή κλαδική έκδοση

Στις 9/9, η αιγυπτιακή έκδοση των κλάδων πετρελαίου και φυσικού αερίου, “Egypt Oil & Gas”, δημοσίευσε συνέντευξη που της παραχώρησε ο Έλληνας Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας, κ. Χατζηδάκης. Ο κ. Χατζηδάκης αναφέρθηκε, στο πλαίσιο της συνέντευξής του, στους ισχυρούς δεσμούς και στη στενή συνεργασία της Ελλάδας με την Αίγυπτο στον πετρελαϊκό και τον ευρύτερο ενεργειακό τομέα, καθώς και στις προοπτικές που δημιουργούνται από την προσφάτως εκκινηθείσα ευρύτερη συνεργασία σε επίπεδο χωρών Ανατολικής Μεσογείου στον τομέα του φυσικού αερίου (East Mediterranean Gas Forum – EMGF). Επίσης, ο Έλληνας Υπουργός αναφέρθηκε στις ενέργειες της χώρας μας προς την κατεύθυνση ανάδειξης της σε σημαντικό ενεργειακό κόμβο, υπογραμμίζοντας την αναμενόμενη ολοκλήρωση των εργασιών κατασκευής των αγωγών φυσικού αερίου Trans Adriatic Pipeline (TAP), και Interconnector Pipeline Bulgaria-Greece, καθώς και την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων επαναεριοποίησης LNG στη Ρεβυθούσα και τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων για την υποδοχή φορτίων LNG, όπως η πλωτή μονάδα επαναεριοποίησης (FSRU) στην Αλεξανδρούπολη. Ολόκληρη η συνέντευξη του Έλληνα Υπουργού μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα: <https://egyptoil-gas.com/features/strengthening-the-egyptian-greek-ties-an-interview-with>

[-the-environment-and-energy-minister-of-greece-kostis-hatzidakis.](#)

Εκκίνηση στρατηγικού ενεργειακού διαλόγου ΗΠΑ-Αιγύπτου

Σύμφωνα με δηλώσεις του Αμερικανού Υφυπουργού Ενέργειας κ. Brouillette, στο πλαίσιο της πρόσφατης τριήμερης επίσκεψής του στο Κάιρο, στις 12/9 κηρύχθηκε η εκκίνηση πρωτοβουλίας στρατηγικού ενεργειακού διαλόγου μεταξύ ΗΠΑ και Αιγύπτου, παρουσία των Αιγυπτίων Υπουργών Πετρελαίου και Ηλεκτρισμού, κ.κ. El-Molla και Shaker, αντίστοιχα, καθώς και του επικεφαλής της κρατικής εταιρείας ηλεκτρισμού (EEHC), κ. El Desouky. Κατά τον κ. Brouillette, ο διμερής ενεργειακός διάλογος –που βασίζεται σε σχετικό μνημόνιο συνεργασίας που υπεγράφη τον περασμένο Ιούλιο (26/7) στο περιθώριο της συμμετοχής του Αμερικανού Υπουργού Ενέργειας κ. Perry στη σύνοδο του East Mediterranean Gas Forum στο Κάιρο- εστιάζει το ενδιαφέρον του στην ανάπτυξη των κλάδων πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Αίγυπτο, καθώς και στην ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα των τεχνολογιών παραγωγής, εξοικονόμησης και αξιοποίησης ηλεκτρικής ενέργειας. Ο Αμερικανός Υφυπουργός δήλωσε επίσης ότι «οι δύο χώρες θα χρησιμοποιήσουν το διμερή διάλογο προκειμένου να ενισχύσουν τη μεταξύ τους συνεργασία σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος, όπως η ενδυνάμωση του διμερούς εμπορίου ενεργειακών προϊόντων, η ενίσχυση της τεχνολογίας στον ενεργειακό τομέα, η προώθηση τεχνολογιών καθαρού άνθρακα για την παραγωγή ενέργειας, η ενίσχυση της ενεργειακής αποδοτικότητας και η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και η προώθηση τεχνολογιών πράσινων κτιρίων, έξυπνων δικτύων». Ο κ. Brouillette ανέφερε επίσης ότι η εκκίνηση του διμερούς στρατηγικού ενεργειακού διαλόγου με την Αίγυπτο επαναβεβαιώνει την αμερικανική στήριξη τόσο της πρωτοβουλίας του East Mediterranean Gas Forum (EMGF), όσο και του στόχου της ανάδειξης της Αιγύπτου σε περιφερειακό κόμβο για το φυσικό αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια.

El-Molla: ως το τέλος 2019 ξεκινούν οι φορτώσεις φ/α από Ισραήλ

Όπως ανέφερε ο Αιγύπτιος Υπουργός Πετρελαίου κ. Al-Molla στο πλαίσιο του 24^{ου} “World Energy Congress” που έλαβε χώρα στο Άμπου Ντάμπι κατά το διάστημα 9-12/9, οι φορτώσεις ισραηλινού φυσικού αερίου με προορισμό την Αίγυπτο αναμένεται να ξεκινήσουν έως το τέλος του 2019, με αρχικές ποσότητες 200 εκατ. κ.π. ημερησίως, που θα αυξηθούν σε 500 εκατ. κ.π. ημερησίως κάποια στιγμή εντός του 2020. Ο κ. El-Molla αιτιολόγησε την καθυστέρηση στην έναρξη τροφοδότησης της Αιγύπτου με ισραηλινό φυσικό αέριο από τα κοιτάσματα Tamar & Leviathan μέσω του αγωγού East Mediterranean Gas (EMG), ως οφειλόμενη κυρίως στην εμπλοκή αρκετών μερών στην υλοποίηση του εν λόγω επενδυτικού σχεδίου. Θυμίζουμε ότι το Φεβρουάριο 2018, οι εταίροι των ανωτέρω ισραηλινών κοιτασμάτων, ισραηλινή Delek Drilling και αμερικανική Noble Energy, είχαν υπογράψει δύο συμφωνίες για την πώληση αερίου στην εταιρεία Dolphin Holdings της Αιγύπτου,

αξίας \$15 δισ. σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας. Περαιτέρω, το Σεπτέμβριο 2018, οι δύο ως άνω όμιλοι υπέγραψαν συμφωνία με τον Αιγύπτιο εταίρο τους East Gas Company (EGC) -θυγατρική εταιρεία της κρατικής EGAS με αντικείμενο τη μεταφορά φυσικού αερίου- για την απόκτηση μεριδίου 39% στην εταιρεία που διαχειρίζεται τον αγωγό EMG, μήκους 90 χλμ., ο οποίος ξεκινά από το Ισραήλ (Ashkelon) και φθάνει στη βόρεια Χερσόνησο του Σινά (Al Arish) υποθαλάσσια, ενώ από εκεί συνεχίζει ως υπέργειος αγωγός έως την περιοχή του Πορτ Σαΐντ.

Πρόσθετος παράγοντας που έχει ενδεχομένως δημιουργήσει καθυστέρηση στην ενεργοποίηση του αγωγού είναι το γεγονός ότι τον περασμένο Μάιο ο ταϊλανδέζικος κρατικός ενεργειακός όμιλος PTT Energy Resources, μεταξύ των σημερινών μετόχων του αγωγού EMG με μερίδιο 25%, κατέθεσε σε διοικητικό δικαστήριο αγωγή κατά του αιγυπτιακού κράτους, διεκδικώντας αποζημιώσεις της τάξεως του \$1 δισ., με τον ισχυρισμό ότι από το έτος 2012 αυτό διέκοψε τις παραδόσεις φυσικού αερίου από τον εν λόγω αγωγό.

Σημειώνεται πάντως ότι πολύ πρόσφατα, στη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, εξαλείφθηκε ένας σημαντικός παράγοντας καθυστέρησης της έναρξης λειτουργίας του αγωγού EMG, καθώς η εταιρεία που τον διαχειρίζεται υπέγραψε συμφωνία προκειμένου να χρησιμοποιεί τερματικό σταθμό στο Ισραήλ, ο οποίος ανήκει στον όμιλο Europe Asia Pipeline Company (EAPC) που εδρεύει στο Ashkelon, με σκοπό να εξάγει το φυσικό αέριο στην Αίγυπτο. Όπως ανέφερε σχετικά ο οικονομικός Τύπος, η εταιρεία διαχείρισης του αγωγού EMG θα αναλάβει τη λειτουργία και συντήρηση του εν λόγω τερματικού σταθμού και θα καταβάλλει στον όμιλο EAPC «ενοίκιο» με βάση τις ποσότητες φυσικού αερίου που θα φορτώνονται στον αγωγό.

Ο κ. El-Molla ανακοίνωσε εξάλλου ότι η μονάδα υδροποίησης φυσικού αερίου της Δαμιέττης δεν πρόκειται να ξεκινήσει τη λειτουργία της πριν το τέλος του τρέχοντος έτους, με αρχικές ποσότητες εξαγωγών στα 500 εκατ. κ.π. ημερησίως, οι οποίες θα αυξηθούν σε 700 εκατ. κ.π. το 2020. Τέλος, ο Αιγύπτιος Υπουργός ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση προγραμματίζει νέο διαγωνισμό για έρευνες πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Μεσόγειο εντός του πρώτου τριμήνου 2020, καθώς και άλλο διαγωνισμό για ανάλογες έρευνες εντός 8-12 περιοχών παραχώρησης, στη Δυτική Έρημο, τον κόλπο Σουέζ και την Ανατολική Έρημο, έως το τέλος του 2019.

Συμφωνία της EETC με τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο ηλιακό συγκρότημα Benban

Όπως ανέφερε ο κλαδικός Τύπος στα μέσα Σεπτεμβρίου, η κρατική εταιρεία διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, EETC, κατέληξε σε συμφωνία με 32 ομίλους που εκτελούν έργα ανάπτυξης ηλιακών μονάδων στο γιγαντιαίο ηλιακό συγκρότημα Benban, πλησίον του Ασουάν, στην Άνω Αίγυπτο. Συγκεκριμένα, η EETC συμφώνησε με τον επιχειρηματικό σύνδεσμο των ανωτέρω ομίλων (Benban Solar Energy Developer Association), την καταβολή από πλευράς των δεύτερων ποσού ύψους EGP700 εκατ., ως μερική εξόφληση οφειλής τους συνολικού ύψους EGP1,9 δισ., που έχει δημιουργηθεί λόγω

της αύξησης των τελών τα οποία πρέπει να καταβάλλονται από τις εταιρείες. Η εν λόγω οφειλή προβλέπεται βάσει των συμφωνιών επιμερισμού του κόστους (“cost-sharing” agreements) που διέπουν τα ηλιακά έργα που εκτελούνται στο συγκρότημα του Benban. Σημειώνεται ότι οι όμιλοι ανάπτυξης των ηλιακών μονάδων στο Benban αρνούνταν μέχρι πρότινος να καταβάλουν τις ανωτέρω οφειλές, οι οποίες προέκυψαν λόγω, κυρίως, των αυξήσεων του κόστους προμήθειας δομικών υλικών.

Συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνου από άνοδο τιμών πετρελαίου

Ο αιγυπτιακός οικονομικός Τύπος, με αφορμή τις πρόσφατες επιθέσεις στις πετρελαϊκές εγκαταστάσεις της ARAMCO στη Σ. Αραβία οι οποίες δημιούργησαν ανοδική κίνηση στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου, αναφέρθηκε στην εξαγγελθείσα από την κυβέρνηση πρόθεσή της να ανανεώσει την ισχύ των συμβάσεων που είχε υπογράψει πέρσι με τις διεθνείς επενδυτικές τράπεζες JP Morgan και Citibank, με σκοπό την αντιστάθμιση (hedging) του κινδύνου από ενδεχόμενη απότομη άνοδο των τιμών του πετρελαίου. Σημειώνεται ότι η κυβέρνηση έχει προβλέψει, στο πλαίσιο της κατάρτισης του προϋπολογισμού για το τρέχον οικονομικό έτος (2019/20) μέση τιμή του πετρελαίου στα \$68 ανά βαρέλι, ενώ οι περσινές συμβάσεις με τις δύο ως άνω επενδυτικές τράπεζες προστατεύουν το αιγυπτιακό κράτος από αυξήσεις των διεθνών τιμών σε επίπεδα άνω των \$70 ανά βαρέλι. Κατά τις εκτιμήσεις κλαδικών αναλυτών, οι περσινές συμβάσεις αναμένεται να προστατεύσουν στην παρούσα φάση το αιγυπτιακό κράτος από τις αυξήσεις των διεθνών τιμών που έχουν σημειωθεί πρόσφατα, ενώ έως το τέλος Οκτωβρίου πρόκειται να αναθεωρηθεί το «κατώφλι» των διεθνών τιμών που προβλέπεται σε αυτές. Κατά τον οικονομικό Τύπο, η αιγυπτιακή κυβέρνηση σχεδιάζει να διπλασιάσει τις συμβάσεις αντιστάθμισης (hedging) έναντι αυξήσεων των τιμών του πετρελαίου, ανανεώνοντας τις υφιστάμενες συμβάσεις με τις άνω δύο επενδυτικές τράπεζες, αλλά υπογράφοντας παράλληλα ακόμη πέντε αντίστοιχες –με διαφορετικούς όρους κάλυψης- με άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ώστε να επιτύχει το μέγιστο βαθμό προστασίας. Σύμφωνα εξάλλου με κυβερνητικές εκτιμήσεις, ο αντίκτυπος των πρόσφατων επιθέσεων στις εγκαταστάσεις της ARAMCO δεν αναμένεται να έχει άμεση και αξιόλογη επίπτωση στις τιμές διάθεσης των πετρελαϊκών προϊόντων στην Αίγυπτο.

Σε υψηλότατα επίπεδα η ημερήσια παραγωγή φυσικού αερίου στην Αίγυπτο

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του προέδρου της κρατικής εταιρείας φυσικού αερίου (EGAS) κ. El-Bakly, η ημερήσια παραγωγή αερίου στην Αίγυπτο ανήλθε στο ιστορικά υψηλό επίπεδο των 7,2 δισ. κ.π. το Σεπτέμβριο 2019. Ο κ. El-Bakly ανέφερε επίσης ότι η EGAS έχει επεκτείνει τη δραστηριοποίησή της για έρευνα και αξιοποίηση κοιτασμάτων φυσικού αερίου σε 5 πρόσθετες περιοχές στη Μεσόγειο και το Δέλτα του Νείλου, ενώ έχει προσελκύσει και άλλους μεγάλους διεθνείς πετρελαϊκούς ομίλους στις εργασίες έρευνας, όπως η ExxonMobil, που έως πρότινος δεν δραστηριοποιείτο σε

“upstream” έργα του κλάδου υδρογονανθράκων στην Αίγυπτο. Ο κ. El-Bakly ανέφερε επίσης ότι η EGAS πρόκειται να υπογράψει στη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου 2019 επτά νέες συμφωνίες με διεθνείς πετρελαϊκούς ομίλους, με σκοπό τη διάνοιξη 23 νέων ερευνητικών φρεάτων, συνολικού εκτιμώμενου επενδυτικού κόστους \$712 εκατ. Τέλος, ο κ. El-Bakly ανέφερε ότι στη διάρκεια του οικονομικού έτους 2018/19 η EGAS έχει ανακαλύψει κοιτάσματα φυσικού αερίου μέσω 5 φρεάτων στη Μεσόγειο και 10 φρεάτων στη Δυτική Έρημο, ενώ έχει ολοκληρώσει επτά επενδυτικά projects για την παραγωγή φυσικού αερίου, αυξάνοντας το επίπεδο της παραγωγής κατά 21% το ως άνω έτος.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Η αιγυπτιακή κυβέρνηση καταργεί το καθεστώς «διττής» τελωνειακής ισοτιμίας της λίρας

Την 1^η Σεπτεμβρίου, ο Υπουργός Οικονομικών κ., Maait, ανακοίνωσε την απελευθέρωση της τελωνειακής ισοτιμίας της λίρας έναντι του δολλαρίου για τις εισαγωγές βασικών αγαθών, η οποία από το Σεπτέμβριο 2019 θα προσδιορίζεται με βάση την επίσημη ημερήσια ισοτιμία της Κεντρικής Τράπεζας Αιγύπτου. Σημειώνεται ότι τον Αύγουστο, η αιγυπτιακή κυβέρνηση είχε διατηρήσει την τελωνειακή ισοτιμία της λίρας σταθερή στις 16 λίρες ανά δολλάριο για στρατηγικά και βασικά αγαθά, ενώ είχε προσδιορίσει τη συναλλαγματική ισοτιμία για μη βασικά ή πολυτελή προϊόντα σε EGP16,77 ανά δολλάριο. Η Αίγυπτος άρχισε να καθορίζει μηνιαία σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία της λίρας -για τελωνειακή χρήση- από τον Ιανουάριο του 2017, μετά από την απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας να θέσει σε κυμαινόμενη ισοτιμία την αιγυπτιακή λίρα το Νοέμβριο του 2016, προκειμένου να σταθεροποιήσει τις τιμές των αγαθών, κυρίως δε των εισαγόμενων. Από το Δεκέμβριο 2018, η κυβέρνηση καθιέρωσε καθεστώς «διττής» τελωνειακής ισοτιμίας της λίρας προς το δολλάριο, με διατήρηση μειωμένης ισοτιμίας για τις εισαγωγές βασικών αγαθών και την καθιέρωση κυμαινόμενης ισοτιμίας όσον αφορά τις εισαγωγές μη βασικών αγαθών. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, ο επιχειρηματικός κόσμος και ο τραπεζικός τομέας υποδέχθηκαν με ικανοποίηση την κατάργηση του καθεστώτος της τελωνειακής ισοτιμίας της λίρας, ως ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση για την ανάπτυξη της εγχώριας βιομηχανίας και αγοράς. Πάντως, εκπρόσωποι των εισαγωγέων δεν παρέλειψαν να ασκήσουν κριτική στην κατάργηση του ως άνω καθεστώτος, ως μέτρου που θα επιφέρει άμεση αύξηση των εγχώριων τιμών διάθεσης των αγαθών, έως και κατά 3%.

Στα \$3,38 δισ. το αιγυπτιακό εμπορικό έλλειμμα τον Ιούνιο 2019

Με βάση πρόσφατα στοιχεία της αιγυπτιακής στατιστικής υπηρεσίας (CAPMAS), το εμπορικό έλλειμμα της Αιγύπτου τον Ιούνιο τρέχοντος έτους συρρικνώθηκε κατά 21,9% σε ετήσια βάση, ανερχόμενο σε \$3,38 δισ. έναντι \$4,33 δισ. τον Ιούνιο 2018. Κατά την CAPMAS, οι αιγυπτιακές εξαγωγές αυξήθηκαν τον Ιούνιο κατά 4,3% σε ετήσια βάση, φθάνοντας τα \$2,3 δισ. (έναντι \$2,2 δισ. τον Ιούνιο 2018), κυρίως λόγω των αυξήσεων στις εξαγωγές προϊόντων πετρελαίου (+86%), αργού

πετρελαίου (+20,2%), νωπών φρούτων (+115,3%) και ετοιμών ενδυμάτων (+12,3%). Από την άλλη, οι αιγυπτιακές εισαγωγές κατέγραψαν τον Ιούνιο μείωση της τάξεως του 13% σε ετήσια βάση, ανερχόμενες σε \$5,68 δισ. έναντι \$6,53 δισ. τον Ιούνιο 2018, κυρίως λόγω των μειώσεων στις εισαγωγές χημικών προϊόντων (-11,4%), φαρμακευτικών προϊόντων (-28,1%), καλαμποκιού (-7,4%) και κρεάτων (-62,3%).

Στα \$1,756 δισ. οι αιγυπτιακές εξαγωγές κλωστοϋφαντουργικών το 7μηνο 2019

Σύμφωνα με στοιχεία του αιγυπτιακού κλαδικού συνδέσμου εξαγωγέων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, οι συνολικές εξαγωγές του κλάδου στη διάρκεια του επταμήνου τρέχοντος έτους ανήλθαν σε \$1,756 δισ., αυξημένες κατά 0,3% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2018 (\$1,752 δισ.). Σύμφωνα με τα στοιχεία, οι αιγυπτιακές εξαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προς τις ΗΠΑ ανήλθαν στη διάρκεια του επταμήνου 2019 σε \$623 εκατ., ενώ τις ακολούθησαν σε αξία οι εξαγωγές προς ευρωπαϊκές (\$561 εκατ.) και αραβικές χώρες (\$220 εκατ.).

Αίτημα εγχώριων παραγωγών για «πάγωμα» εισαγωγών πουλερικών

Όπως ανέφερε στις αρχές Σεπτεμβρίου ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η αιγυπτιακή ένωση παραγωγών πουλερικών (Egyptian Poultry Association) πραγματοποίησε συνάντηση με ανώτατους αξιωματούχους του Υπουργείου Γεωργίας, ζητώντας το «πάγωμα» όλων των εισαγωγών πουλερικών από το εξωτερικό, με σκοπό τη στήριξη της εγχώριας παραγωγής. Σύμφωνα με την επιχειρηματολογία των Αιγυπτίων παραγωγών πουλερικών, οι μειούμενες εγχώριες τιμές διάθεσης, σε συνδυασμό με τη μειωμένη αγοραστική δύναμη του πληθυσμού και τις μειωμένες πωλήσεις, έχουν δημιουργήσει συνθήκες κρίσης στην εγχώρια παραγωγή προϊόντων πουλερικών, η αντιμετώπιση της οποίας απαιτεί την υιοθέτηση προστατευτικών μέτρων από το κράτος, για την προστασία της ντόπιας παραγωγής.

Οι αιγυπτιακές εξαγωγές αγροτικών προϊόντων στους 4,3 εκατ. τόνους το έτος 2018/19

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε πρόσφατα το συμβούλιο Αιγυπτίων εξαγωγέων αγροτικών προϊόντων, η Αίγυπτος πραγματοποίησε εξαγωγές 4,3 εκατ. τόνων αγροτικών προϊόντων κατά την εξαγωγική περίοδο 2018/19 (Σεπτ. 2018 – Αυγ. 2019), αξίας \$2,2 δισ. Η μεγαλύτερη εξαγωγική κατηγορία ήταν εκείνη των νωπών φρούτων, με μεγαλύτερες τις εξαγωγές εσπεριδοειδών, ακολουθούμενες από τις εξαγωγές σταφυλιών, ροδιών και φραουλών, αντίστοιχα. Τα φρέσκα λαχανικά, με κύριες υποκατηγορίες από απόψεως μεγέθους εξαγωγών, τις πατάτες, τα κρεμμύδια, τις τομάτες και τις γλυκοπατάτες, υπήρξαν η δεύτερη κύρια κατηγορία των αιγυπτιακών εξαγωγών αγροτικών προϊόντων την περίοδο 2018/19.

Δεν θα πραγματοποιηθούν εισαγωγές ρυζιού κατά το έτος 2019/20

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργού Προμηθειών κ. Meselhy στις αρχές Σεπτεμβρίου, η Αίγυπτος διαθέτει επαρκή αποθέματα και δεν θα πραγματοποιήσει εισαγωγές ρυζιού κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους (2019/20). Σύμφωνα με εγχώριες κλαδικές πηγές, η εγχώρια παραγωγή αναμένεται να αυξηθεί κατά 140% κατά το τρέχον έτος και να ανέλθει σε 6 εκατ. τόνους, σε συνέχεια της απόφασης του Υπουργείου Γεωργίας – από τις αρχές του έτους- να αυξήσει τις εκτάσεις καλλιέργειας ρυζιού την καλλιεργητική περίοδο του 2019 (Μάιος-Σεπτέμβριος) σε 1,1 εκατ. feddans (1 feddan = 4.200 τετρ. μέτρα), έναντι 820 χιλ. feddans το 2018.

Έναρξη εφαρμογής απόφασης για διενέργεια ελέγχων σε εισαγωγές ηλιακών συστημάτων

Όπως ανέφερε στα μέσα Σεπτεμβρίου ο οικονομικός Τύπος, η αιγυπτιακή Αρχή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (NREA) πρόκειται να ξεκινήσει, από τον επόμενο μήνα, να εφαρμόζει την από πέρσι θεσπισθείσα κυβερνητική απόφαση (του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar) που υποχρεώνει τους εισαγωγείς συστημάτων ηλιακής θέρμανσης και φωτοβολταϊκών κυττάρων να πραγματοποιούν ελέγχους λειτουργίας των προϊόντων, προτού αυτά γίνουν δεκτά στην Αίγυπτο.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με αρμόδιες κρατικές πηγές, οι εταιρείες που εισάγουν συστήματα ηλιακής ενέργειας θα υποχρεούνται να διεξάγουν ελέγχους / δοκιμές λειτουργίας των προϊόντων, μέσω εξουσιοδοτημένων εργαστηρίων του Οργανισμού Προτύπων & Ποιότητας (EOS), προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα αυτών, έναντι φυσικά της καταβολής ειδικών τελών στα εξουσιοδοτημένα εργαστήρια που θα πραγματοποιούν τους ελέγχους. Όπως αποσαφήνισαν οι ως άνω κυβερνητικές πηγές, σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης τα υπό εισαγωγή φορτία τέτοιων προϊόντων θα απορρίπτονται, ενώ θα επιβάλλονται και πρόστιμα στους παραβάτες.

Υπογραφή συμφωνίας με την Ιταλία για κατασκευή 10 σιλό

Σύμφωνα με σχετική δήλωση του Αιγύπτιου Υπουργού Προμηθειών κ. Meselhy, στις 19/9 η Αίγυπτος και η Ιταλία υπέγραψαν συμφωνία για την κατασκευή 10 σιλό αποθήκευσης σιταριού, εξοπλισμένων με σύγχρονα πληροφορικά συστήματα διαχείρισης. Κατά τα σχετικά δημοσιεύματα, η εν λόγω συμφωνία, που εντάσσεται στο πλαίσιο της τρίτης φάσης του ιταλο-αιγυπτιακού προγράμματος αναπτυξιακών δανειακών χρηματοδοτήσεων (“debt swap agreement”), συνολικού ύψους €300 εκατ., έχει εκτιμώμενο επενδυτικό κόστος ύψους EGP360 εκατ. και περιλαμβάνει την κατασκευή 10, πλήρως καθετοποιημένων σιλό στις τρεις μεγαλύτερες παραγωγούς περιφέρειες σιταριού της χώρας, Sharqiya, Menofia και Minya. Σύμφωνα εξάλλου με σχετική δήλωση της Υπουργού Επενδύσεων & Διεθνούς Συνεργασίας κας Nasr, «μεταξύ των προτεραιοτήτων της αιγυπτιακής κυβέρνησης περιλαμβάνεται η δημιουργία αναπτυξιακού ταμείου για την ενίσχυση του τομέα εφοδιασμού με βασικά αγαθά, με στόχο την υλοποίηση προγραμμάτων προς όφελος των Αιγυπτίων πολιτών, τα οποία θα δημιουργήσουν παράλ-

ληλα θέσεις απασχόλησης».

Ενεργοποίηση προγράμματος εξαγωγικών ενισχύσεων – αποζημιώσεις εξαγωγέων

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, στα μέσα Σεπτεμβρίου η αιγυπτιακή κυβέρνηση ξεκίνησε την υλοποίηση νέου προγράμματος εξαγωγικών επιδοτήσεων ύψους EGP6 δισ. σε ετήσια βάση, ενώ ταυτόχρονα δεσμεύθηκε ότι θα προχωρήσει με ταχείς ρυθμούς σε καταβολή αποζημιώσεων σε εξαγωγικές επιχειρήσεις στις οποίες το κρατικό Export Subsidy Fund οφείλει επιδοτήσεις από το έτος 2012. Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Οικονομικών κ. Maaitt παραδέχθηκε πολύ πρόσφατα ότι το ύψος των συνολικών οφειλών από επιδοτήσεις προς τους εξαγωγείς από το έτος 2011 ανέρχεται σε EGP25 δισ., υπερδιπλάσιο και των πλέον «επιθετικών» εκτιμήσεων από πλευράς του επιχειρηματικού κόσμου. Αμέσως στη συνέχεια, όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, το αιγυπτιακό κράτος ήλθε σε συμφωνία με ορισμένους επιχειρηματικούς ομίλους που δραστηριοποιούνται παραγωγικά και εξαγωγικά στην Αίγυπτο, μεταξύ των οποίων η Sumitomo Tires και η Schneider Electric, ενώ έχει λάβει πάνω από 100 αιτήματα εξαγωγέων που επιδιώκουν τη ρύθμιση συνολικών κρατικών οφειλών από επιδοτήσεις της τάξεως των EGP900 εκατ. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, οι εξαγωγείς θα λάβουν τις αποζημιώσεις τους από οφειλόμενες επιδοτήσεις μέσω είτε της διαγραφής βιομηχανικών χρεών τους, ή της διάθεσης σε αυτούς βιομηχανικών γαιών με έκπτωση. Επίσης, σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, το Υπουργείο Οικονομικών έχει ολοκληρώσει τους υπολογισμούς των κρατικών οφειλών από επιδοτήσεις σε 40 εξαγωγικές επιχειρήσεις –μεταξύ των οποίων οι Toshiba και Zanussi- και αναμένεται σύντομα να τις αποζημιώσει.

Εκκίνηση πρώτου αιγυπτιακού χρηματιστηρίου αγροτικών & βιομηχανικών εμπορευμάτων

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργού Προμηθειών κ. Meselhy, τον Οκτώβριο πρόκειται να εγκαινιαστεί το πρώτο αιγυπτιακό χρηματιστήριο εμπορευμάτων, αγροτικών και βιομηχανικών, όπου οι συναλλασσόμενοι θα μπορούν να εμπορεύονται συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (“futures contracts”) για τα εν λόγω αγαθά. Το χρηματιστήριο εμπορευμάτων θα ανήκει κατά 60% στο κράτος και κατά 40% στον ιδιωτικό τομέα, ενώ αρχικά πέντε αγαθά θα τυγχάνουν διαπραγμάτευσης σε αυτό, πιο συγκεκριμένα αλεύρι, σίδηρος, έλαια, καλαμπόκι και τσιμέντο.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ο Αιγύπτιος Π/Θ ανακοινώνει νέο ηλεκτρονικό σύστημα διάθεσης βιομηχανικών γαιών

Στις 4/9, ο Αιγύπτιος Π/Θ κ. Madbouly ανακοίνωσε την εκκίνηση νέου ηλεκτρονικού συστήματος για τη διάθεση βιομηχανικών γαιών, προσθέτοντας ότι η διανομή γαιών μεταξύ υποψηφίων βιομηχανικών επενδυτών και η τιμολόγηση ατών θα γίνεται -μέσω του νέου συστήματος- με διαφάνεια και δικαιοσύνη, χωρίς τη μεσολάβηση ενδιάμεσων μεσιτών. Κατά τον κ. Madbouly, ο οποίος ανακοίνωσε την ενεργοποίηση του συστήματος στο πλαίσιο της εβδομαδιαίας σύσκεψης του υπουργικού συμβουλίου, η νέα ηλεκτρονική μέθοδος διάθεσης της γης θα βοηθήσει

περισσότερο στην επίτευξη των στόχων της εθνικής στρατηγικής ανάπτυξης της βιομηχανίας και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητάς της. Σύμφωνα εξάλλου με τον επικεφαλής της αιγυπτιακής Αρχής Βιομηχανικής Ανάπτυξης (IDA), κ. Ghazi, η IDA πρόκειται πολύ σύντομα να προσκαλέσει –μέσω της ως άνω ηλεκτρονικής πλατφόρμας- ενδιαφερόμενους επενδυτές να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα διάθεσης βιομηχανικών γαιών.

Το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας κρίνει ορθή την επιβολή δασμών στις εισαγωγές χαλυβουργικών

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα του οικονομικού Τύπου, η αρμόδια για μέτρα anti-dumping υπηρεσία του αιγυπτιακού Υπουργείου Εμπορίου & Βιομηχανίας εξέδωσε πολύ πρόσφατα έκθεση –σε συνέχεια σχετικής έρευνας που πραγματοποιήσε- όπου αποφάνθηκε ότι η απόφαση επιβολής, από τα μέσα Απριλίου τρέχοντος έτους, προσωρινών δασμών στις εισαγωγές χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος και σφαιριδίων ημικατεργασμένου σιδήρου & χάλυβα, βάσει του διατάγματος 346/2019, «είναι ορθή, εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και έχει ευεργετικές επιπτώσεις στην εγχώρια χαλυβουργία». Σύμφωνα με την έκθεση της εν λόγω υπηρεσίας του Υπουργείου, «χωρίς τα προστατευτικά μέτρα που είχε υιοθετήσει το κράτος, οι εγχώριες χαλυβουργίες δεν θα μπόρεσουν να συνεχίσουν να παράγουν, ενώ εκτιμάται ότι ο κλάδος θα απολέσει περίπου το 80% των άμεσων θέσεων εργασίας του».

Σημειώνεται ότι στη διάρκεια του περασμένου καλοκαιριού έχει ξεσπάσει νομική διαμάχη μεταξύ διαφορετικών επιπέδων του δικαστικού συστήματος στην Αίγυπτο, σε συνέχεια της ανωτέρω απόφασης επιβολής προσωρινών δασμών, καθώς τον Ιούλιο, το αιγυπτιακό διοικητικό δικαστήριο στο οποίο είχαν προσφύγει οι θιγόμενες εγχώριες χαλυβουργίες που εξαρτώνται από τις εισαγωγές ημικατεργασμένου σιδήρου & χάλυβα για την παραγωγή τελειοποιημένου χάλυβα οπλισμού, ακύρωσε με απόφασή του το σχετικό διάταγμα, ενώ στη συνέχεια, διοικητικό δικαστήριο απέρριψε και τις εφέσεις που άσκησαν τόσο το κράτος όσο και οι μεγάλες, καθετοποιημένες χαλυβουργίες της χώρας (συγκεκριμένα –κατά τον οικονομικό Τύπο- οι Suez Steel, Ezz Steel, El Marakby Steel και Kandil Steel, οι οποίες ευρίσκονταν «πίσω» από την απόφαση επιβολής δασμών), ζητώντας την επαναφορά των προσωρινών δασμών στα σφαιρίδια ημικατεργασμένου σιδήρου & χάλυβα.

Σύμφωνα με πλέον πρόσφατα δημοσιεύματα, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, όπου έχει παραπεμφθεί για τελική εκδίκαση η υπόθεση, έχει αναβάλει –για τρίτη συνεχή φορά από τα μέσα Αυγούστου- τη συζήτηση επί των εφέσεων του κράτους και των ανωτέρω μεγάλων χαλυβουργιών, για τις 5 Οκτωβρίου.

Το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας σκέπτεται επιβολή δασμών anti-dumping στις εισαγωγές χαλυβουργικών

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα του οικονομικού Τύπου, η αρμόδια για μέτρα anti-dumping επιτροπή του αιγυπτιακού Υπουργείου Εμπορίου & Βιομηχανίας πρότεινε πολύ πρόσφατα –σε συνέχεια έρευνας που πραγματοποίησε σχετικά με την επιβολή, από τα μέσα Απριλίου

τρέχοντος έτους, προσωρινών δασμών στις εισαγωγές χάλυβα οπλισμού σκυροδέματος και σφαιριδίων ημικατεργασμένου σιδήρου & χάλυβα βάσει του διατάγματος 346/2019- ότι θα πρέπει από τα μέσα Οκτωβρίου 2019 να επιβληθούν δασμοί anti-dumping, τριετούς διάρκειας, επί των εισαγωγών σφαιριδίων σιδήρου & χάλυβα, δεδομένου ότι η ισχύς των προηγούμενων, προσωρινών δασμών, εξαμηνιαίας διάρκειας, ύψους 15% έως 25% επί της αξίας, εκπνέει στα μέσα Οκτωβρίου. Κατά τα δημοσιεύματα, οι νέοι δασμοί anti-dumping θα ξεκινήσουν από το επίπεδο του 7% επί της αξίας, και εν συνεχεία θα μειώνονται κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες ετησίως, ώστε να φθάσουν το 3% στο τέλος της τριετούς περιόδου ισχύος τους. Τα εν λόγω δημοσιεύματα αναφέρουν επίσης ότι το αιγυπτιακό κράτος έχει εξακολουθήσει να χρεώνει με δασμούς τα ανωτέρω προϊόντα κατά την εισαγωγή τους, παρά την ακύρωση του σχετικού διατάγματος 346/2019 από διοικητικό δικαστήριο της χώρας, στη διάρκεια του καλοκαιριού.

Υπογραφή μνημονίου συνεργασίας με Κίνα για συμπαραγωγή ηλεκτρικών αυτοκινήτων

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα αρχών Σεπτεμβρίου, ο αιγυπτιακός Εθνικός Οργανισμός Στρατιωτικής Παραγωγής (National Organization for Military Production – NOMP) υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία Geely, με αντικείμενο τη συμπαραγωγή ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων στην Αίγυπτο. Όπως σημείωσαν τα σχετικά δημοσιεύματα, χωρίς να παρέχουν περισσότερες λεπτομέρειες, στις 5/9 ο Υπουργός Στρατιωτικής Παραγωγής κ. El Assar συναντήθηκε με τον επικεφαλής της κινεζικής βιομηχανίας οχημάτων Anka Automobile Company, με αντικείμενο συζήτησης τις δυνατότητες συμπαραγωγής ηλεκτρικών λεωφορείων στην Αίγυπτο. Επίσης, σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα Αυγούστου, το αιγυπτιακό Υπουργείο Δημοσίων Επιχειρήσεων έχει φθάσει σε συμφωνία με κινεζικό όμιλο για τη συμπαραγωγή αυτοκινήτων στην Αίγυπτο, σε συνεργασία με τον κρατικό όμιλο Al-Nasr Automobile Company.

Ο όμιλος Mercedes-Benz επιλέγει Αιγύπτια συνεργάτη για συναρμολόγηση αυτοκινήτων

Όπως ανέφερε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος στις αρχές Σεπτεμβρίου, ο γερμανικός όμιλος Mercedes-Benz, ο οποίος ευρίσκεται σε διαδικασία παραγωγικής επαναδραστηριοποίησής του στην Αίγυπτο, επέλεξε ως συνεταιρό του τον αιγυπτιακό όμιλο Egyptian German Automotive Company (EGA), για τη συναρμολόγηση αυτοκινήτων στη χώρα. Σύμφωνα με το σχετικό εταιρικό ανακοινωθέν, η σύμβαση συνάφθηκε με τον όμιλο EGA αφού διαπιστώθηκε η συμμόρφωσή του προς τις προδιαγραφές του γερμανικού ομίλου αυτοκινητοβιομηχανίας. Κατά τη Mercedes-Benz, η παραγωγή του πρώτου αυτοκινήτου από τη συνεργασία με την EGA πρόκειται να ολοκληρωθεί στο δεύτερο εξάμηνο του 2020, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση σε μοντέλα SUV που δεν κυκλοφορούν ήδη στην αιγυπτιακή αγορά. Σημειώνεται εξάλλου ότι στις αρχές Σεπτεμβρίου ο γερμανικός όμιλος πρόσθεσε τρεις νέες αιγυπτιακές εταιρείες στο δίκτυο αντιπροσώπων του στη χώρα.

Εγκαίνιαση νέας γραμμής παραγωγής από τη βιομηχανία τροφίμων Farm Frites

Στα μέσα Σεπτεμβρίου, η ολλανδικών συμφερόντων αιγυπτιακή βιομηχανία κατεψυγμένων προϊόντων Farm Frites εγκαίνιασε νέα γραμμή παραγωγής τσιπς πατάτας, επενδυτικού κόστους \$40 εκατ., σε έκταση 9.300 τετρ. μέτρων στην περιοχή 10th of Ramadan City, παρουσία των Αιγύπτιακων Υπουργών Επενδύσεων και Nasr και Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar. Σύμφωνα με το διευθύνοντα σύμβουλο της Farm Frites στην Αίγυπτο, κ. Seddik, η βιομηχανία σκοπεύει να εξάγει το 65% της παραγωγής της στη χώρα, σε περίπου 20 χώρες, ενώ ταυτόχρονα σχεδιάζει να προσθέσει πέντε ακόμη προϊόντα στο φάσμα παραγωγής της, ώστε να το αυξήσει στα 18 προϊόντα. Ο κ. Seddik πρόσθεσε ότι ο φετινός τζίρος της Farm Frites στην Αίγυπτο θα υπερβεί τα \$130 εκατ., έναντι \$90 εκατ. πέρσι, καθώς και ότι η παραγωγική δυναμικότητα της νέας γραμμής στην περιοχή 10th of Ramadan ανέρχεται σε 50.000 τόνους, ανεβάζοντας τη συνολική παραγωγική δυναμικότητα του ομίλου στους 150.000 τόνους.

Χρηματοδοτική συμφωνία Αιγύπτου-Ελβετίας για τόνωση εξαγωγών κλωστοϋφαντουργικών & ενδύματος

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, στις 22/9 οι κυβερνήσεις Αιγύπτου και Ελβετίας υπέγραψαν συμφωνία συνεργασίας με αντικείμενο την παροχή από τη δεύτερη τεχνικής και χρηματοδοτικής βοήθειας στους αιγυπτιακούς κλάδους κλωστοϋφαντουργίας και ετοιμού ενδύματος, μέσω της υλοποίησης του διεθνούς προγράμματος GTEX, που χρηματοδοτείται από το ελβετικό κράτος (Swiss State Secretariat for Economic Affairs) και υλοποιείται από το εδρεύον στη Γενεύη Διεθνές Κέντρο Εμπορίου (International Trade Center – ITC, το οποίο υπάγεται στα ΗΕ και τον ΠΟΕ), με συνολικό ύψος χρηματοδοτήσεων –για την Αίγυπτο– της τάξεως των 1,5 εκατ. ελβετικών φράγκων. Σύμφωνα με τον Αιγύπτιο Υπουργό Εμπορίου & Βιομηχανίας κ. Nassar, «το πρόγραμμα GTEX στοχεύει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των αιγυπτιακών εξαγωγών κλωστοϋφαντουργικών και ενδυμάτων, που αποτελούν από τους πλέον σημαντικούς εξαγωγικούς κλάδους της αιγυπτιακής οικονομίας». Ο κ. Nassar πρόσθεσε ότι «το εν λόγω πρόγραμμα πρόκειται να τρέξει έως το τέλος Δεκεμβρίου 2021, δημιουργώντας νέες θέσεις απασχόλησης, αυξάνοντας το εισοδηματικό επίπεδο των εργαζομένων στους κλάδους κλωστοϋφαντουργίας και ενδύματος, αυξάνοντας επίσης την προστιθέμενη αξία των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών των κλάδων αυτών, αλλά και τις εξαγωγές τους προς παραδοσιακές αλλά και νέες αγορές». Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις του Ελβετού Πρέσβη στο Κάιρο, κ. Garnier, «το πρόγραμμα GTEX υλοποιείται σήμερα στην Αίγυπτο, το Μαρόκο, την Τυνησία, το Κιργιστάν και το Τατζικιστάν. Στο σκέλος του προγράμματος που αφορά την Αίγυπτο, το αιγυπτιακό κράτος συνεισφέρει στις συνολικές χρηματοδοτήσεις κατά ποσοστό 10%». Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, το πρόγραμμα GTEX στην Αίγυπτο –το οποίο θα υλοποιηθεί με τη συνεργασία του κλαδικού συμβουλίου εξαγωγών κλωστοϋφαντουργικών και ενδύματος– θα εστιάσει τις δράσεις του στη βελτίωση

της τεχνολογίας των θεσμικών οργάνων και των κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης των ως άνω κλάδων, προκειμένου να μπορούν να στηρίζουν καλύτερα τις εγχώριες μικρές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν εξαγωγικό όραμα.

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Πτώση των εσόδων της Διώρυγας Σουέζ το α' εξάμηνο 2019

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα η αιγυπτιακή στατιστική υπηρεσία (CAPMAS), τα έσοδα της Διώρυγας Σουέζ κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου τρέχοντος έτους εμφανίστηκαν μειωμένα κατά 1,4% σε ετήσια βάση, ανερχόμενα σε EGP49,1 δισ. (\$2,98 δισ.), έναντι EGP49,8 δισ. (\$3,02 δισ.) την αντίστοιχη περίοδο του 2018. Τα έσοδα του Ιουνίου 2019 εμφανίστηκαν μειωμένα κατά 10,3% έναντι του Ιουνίου 2018, ανερχόμενα σε EGP7,8 δισ., έναντι EGP8,7 δισ. τον Ιούνιο 2018.

Υπογραφή μνημονίου συνεργασίας για την ανάπτυξη του λιμένος Δαμιέττης

Όπως ανέφερε στις 11/9 ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, η Λιμενική Αρχή Δαμιέττης (Damietta Port Authority) υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με τους κορυφαίους ευρωπαϊκούς ομίλους διαχείρισης λιμένων και λιμενικών έργων Eurogate (Γερμανία) και Contship Italia (Ιταλία), με αντικείμενο την ανάπτυξη μεγάλου συγκροτήματος logistics στο εν λόγω λιμάνι, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής τερματικού σταθμού εμπορευματοκιβωτίων, σιδηροδρομικής γραμμής έως το λιμάνι, χερσαίου λιμένα (ήτοι τελωνειακού σημείου εισόδου-εξόδου και κέντρου logistics), καθώς και χώρου αποθήκευσης και διανομής εμπορευμάτων. Το συνολικό εκτιμώμενο ύψος των απαιτούμενων επενδύσεων ανέρχεται σε €750 εκατ. για την υλοποίηση της πρώτης φάσης του έργου, σύμφωνα με σχετικό ανακοινωθέν του αιγυπτιακού Υπουργείου Μεταφορών της 11^{ης} Σεπτεμβρίου. Όπως εξάλλου αποκάλυψε σχετικά ο Αιγύπτιος Υπουργός Μεταφορών κ. El Wazir, η μελέτη σκοπιμότητας του έργου αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός τετραμήνου, ενώ στόχο της κυβέρνησης αποτελεί η ολοκλήρωση του συνολικού έργου έως το τέλος του 2022.

Κυβερνητικά σχέδια για τέταρτο τερματικό σταθμό στο αεροδρόμιο Καΐρου

Στα μέσα Σεπτεμβρίου, ο εγχώριος οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε σχέδια του αιγυπτιακού κράτους και της εταιρείας που διαχειρίζεται το διεθνές αεροδρόμιο Καΐρου (Cairo Airport Company) να επεκτείνει τη δυναμικότητα αυτού, μέσω της κατασκευής νέου, τέταρτου τερματικού σταθμού. Κατά τα δημοσιεύματα, η ως άνω εταιρεία διαχείρισης του αεροδρομίου έχει εκπονήσει τις απαραίτητες μελέτες για την κατασκευή του νέου τερματικού σταθμού, ώστε να αποσυμφορηθούν οι υπόλοιποι τρεις, εν λειτουργία αεροσταθμοί. Σύμφωνα με τον επικεφαλής της Cairo Airport Company, κ. Fawzy, «το σχέδιο δημιουργίας τέταρτου τερματικού σταθμού εντάσσεται στο πλαίσιο σειράς αναπτυξιακών κατασκευαστικών που λαμβάνουν χώρα στο διεθνές αεροδρόμιο Καΐρου, μεταξύ των οποίων η αναβάθμιση του πρώτου τερματικού σταθμού, καθώς και η αναμόρφωση του συστήματος

διαχείρισης των αποσκευών σε ολόκληρο το αεροδρόμιο. Σημειώνεται ότι ο τρίτος τερματικός σταθμός του αεροδρομίου Καΐρου ξεκίνησε τη λειτουργία του προ δεκαετίας, ενώ το έτος 2015 ολοκληρώθηκε η ανακατασκευή του δεύτερου τερματικού σταθμού του αεροδρομίου, που χρηματοδοτήθηκε εν μέρει με δανειακά κεφάλαια από την Παγκόσμια Τράπεζα.

Δημοσιεύματα περί προτίμησης μεταφορέων σε ελληνικούς λιμένες λόγω χαμηλότερων τελών

Όπως ανέφεραν εγχώρια οικονομικά δημοσιεύματα τέλους Σεπτεμβρίου, βασίζόμενα σε σχετική έκθεση του κινεζικού ναυτιλιακού «γίγαντα» COSCO, το λιμάνι του Πειραιά έχει κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου τρέχοντος έτους επιτύχει άνοδο των εσόδων του κατά 14,1% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω της εγκατάλειψης από τις διεθνείς ναυτιλιακές γραμμές του αιγυπτιακού λιμένα του Ανατολικού Πορτ Σαΐντ, εξαιτίας των υψηλότερων τελών που αυτός επιβάλλει στα διερχόμενα και σταθμεύοντα πλοία. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, τα τελευταία χρόνια διαδοχικές αποφάσεις του αιγυπτιακού Υπουργείου Μεταφορών έχουν αυξήσει τα τέλη που επιβάλλονται από τα αιγυπτιακά λιμάνια κατά συνολικά 200%, ωθώντας τις ξένες ναυτιλιακές εταιρείες να αναζητήσουν νέες εναλλακτικές λύσεις. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι η διεθνής ναυτιλιακή συμμαχία Ocean Alliance -που περιλαμβάνει μεγάλες ναυτιλιακές γραμμές, μεταξύ των οποίων η COSCO Shipping- έχει αποχωρήσει ήδη από τον Αύγουστο 2018 από το λιμένα του Ανατολικού Πορτ Σαΐντ, ως αποτέλεσμα των εξαιρετικά υψηλών τελών. Σύμφωνα πάντως με τα σχετικά δημοσιεύματα, η αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει πρόσφατα εγκρίνει εκπτώσεις τελών της τάξεως του 45% στα αιγυπτιακά λιμάνια, με στόχο να τα καταστήσει περισσότερο ανταγωνιστικά.

Εκκίνηση ναυτιλιακής γραμμής προς Κέννα τον Οκτώβριο

Όπως δήλωσε ο Αιγύπτιος Υπουργός Δημοσίων Επιχειρήσεων κ. Tawfik, στη διάρκεια του Οκτωβρίου η κυβέρνηση πρόκειται να ξεκινήσει τη λειτουργία ναυτιλιακής γραμμής που θα συνδέει το λιμάνι της Ain Sokhna στην Ερυθρά Θάλασσα με το λιμάνι της Mombasa στην Κέννα. Κατά τον κ. Tawfik, η νέα γραμμή θα παρέχει πλήρες φάσμα υπηρεσιών μεταφορών και logistics, με σκοπό τη διευκόλυνση των αιγυπτιακών, αλλά και των διεθνών επιχειρηματικών ομίλων που επιθυμούν να συνεργαστούν εμπορικά με τις χώρες της Ανατολικής Αφρικής.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Συμμετοχή Αιγύπτιας Υπουργού Τουρισμού στην 23^η διάσκεψη του UNWTO

Η Αιγύπτια Υπουργός Τουρισμού, κα Al Mashat, μετέβη πρόσφατα στη Ρωσία, όπου μετείχε στις εργασίες της 23^{ης} διάσκεψης του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO), που πραγματοποιήθηκαν το διάστημα 9-13 Σεπτεμβρίου στην Αγ. Πετρούπολη, με κεντρικό θέμα την καινοτομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη στον τουριστικό τομέα. Η Υπουργός μετείχε επίσης σε ειδικό πρόγραμμα του Οργανισμού για την προώθηση της τουριστικής ανάπτυξης σε πόλεις, το οποίο έλαβε χώρα στη Μόσχα κατά το διάστημα 14-15 Σεπτεμβρίου.

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, βασισμένος σε σχετικό ανακοινωθέν του Υπουργείου Τουρισμού, η κα Al Mashat δήλωσε ότι «η Αίγυπτος ξεκινά τη συνεργασία της με έξι μεγάλους διεθνείς ομίλους μαζικής ενημέρωσης και επικοινωνίας, με σκοπό την παγκόσμια προβολή του αιγυπτιακού τουριστικού προϊόντος». Η κα Al Mashat αναφέρθηκε συγκεκριμένα στα διεθνή δίκτυα ενημέρωσης και κοινωνικής δικτύωσης Beautiful Destinations, CNN, CTrip, Discovery, Expedia Group και Iso-bar.

Τέλος, το βίντεο που σηματοδότησε πολύ πρόσφατα την εκκίνηση νέας μεγάλης διεθνούς εκστρατείας για την προώθηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ανάδειξη των αρετών του αιγυπτιακού πληθυσμού, με τίτλο “People to People”, που έχει παραχθεί σε συνεργασία με τη μεγάλη διεθνή πλατφόρμα ταξιδιωτικής κοινωνικής δικτύωσης με την επωνυμία “Beautiful Destinations”, κηρύχθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού ως πλέον επιτυχημένο φιλμ τουριστικής προώθησης στην περιοχή της Μ. Ανατολής.

Η Αίγυπτος κερδίζει 9 θέσεις σε διεθνή κατάταξη για την ανταγωνιστικότητα στον τουρισμό

Σύμφωνα με έκθεση που δημοσίευσε το Σεπτέμβριο το εδρεύον στην Ελβετία World Economic Forum, η Αίγυπτος κέρδισε 9 θέσεις σε διεθνή κατάταξη για την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού κλάδου (“Travel & Tourism Competitiveness Index – TTCI) για το 2019, καταλαμβάνοντας την 65^η θέση μεταξύ 140 χωρών. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκθεσης, η Αίγυπτος σημείωσε μεγάλη πρόοδο όσον αφορά την προώθηση και τη στρατηγική μάρκετινγκ του τουριστικού της προϊόντος, καταλαμβάνοντας την πέμπτη θέση σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ κατετάγη πρώτη μεταξύ των χωρών της Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής στους τομείς της ποιότητας του περιβάλλοντος, της διαθεσιμότητας πολιτιστικών αγαθών & πόλων έλξης, αλλά και της φιλικότητας στην υποδοχή ταξιδιωτών για επαγγελματικούς λόγους. Επίσης, η έκθεση σημείωσε ότι η Αίγυπτος κατέγραψε τη μεγαλύτερη πρόοδο μεταξύ των χωρών Μ. Ανατολής & Β. Αφρικής, στους τομείς της ασφάλειας, των υποδομών χερσαίων και λιμενικών μεταφορών, καθώς και του φυσικού πλούτου. Σύμφωνα με σχετικές δηλώσεις της Αιγύπτιας Υπουργού Τουρισμού κας Al Mashat, «η βελτίωση της κατάταξης του αιγυπτιακού τουρισμού στη διεθνή κατάταξη ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum είναι αποτέλεσμα των προσπαθειών μας να μεταρρυθμίσουμε διαρθρωτικά και να αναπτύξουμε τον εν λόγω κλάδο». Ολόκληρη η έκθεση του World Economic Forum για την ανταγωνιστικότητα του τουρισμού μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα <https://www.weforum.org/reports/the-travel-tourism-competitiveness-report-2019>.

Εκτιμήσεις περί επιπτώσεων πτώχευσης Thomas Cook στον αιγυπτιακό τουρισμό

Στο τέλος Σεπτεμβρίου, ο εγχώριος οικονομικός Τύπος ασχολήθηκε με τις προκαταρκτικές εκτιμήσεις των επιπτώσεων της πτώχευσης του μεγάλου, βρετανικών συμφερόντων, διεθνούς γραφείου τουρισμού (tour operator) Thomas Cook, επί του –ανακάμπτοντα με ταχείς ρυθμούς – αιγυπτιακού κλάδου τουρισμού. Σύμφωνα με τα σχετι-

κά δημοσιεύματα, ο εγχώριος όμιλος Blue Sky, ο οποίος αντιπροσωπεύει την Thomas Cook στην Αίγυπτο, ανακοίνωσε ότι 25.000 κρατήσεις σε διάφορους προορισμούς στην Αίγυπτο, έως τον Απρίλιο 2020, έχουν ακυρωθεί σε συνέχεια της πτώχευσης. Επιπλέον, κατά το διευθύνοντα σύμβουλο της Blue Sky κ. El-Shaer, τη στιγμή της πτώχευσης της Thomas Cook υπήρχαν περίπου 1.600 τουρίστες στο θέρετρο της Hurghada, στην Ερυθρά Θάλασσα, οι οποίοι είχαν κανονίσει το πακέτο διακοπών τους μέσω του βρετανικού πρακτορείου και επιστρέφουν σταδιακά στις πατρίδες τους, μέσω άλλων ιδιωτικών αερομεταφορέων.

Πάντως, παρά τις μετριοπαθείς εκτιμήσεις περί ήπιων αρνητικών αποτελεσμάτων της πτώχευσης της Thomas Cook επί του αιγυπτιακού τουριστικού κλάδου, αρκετοί εκπρόσωποι αυτού φοβούνται για εκτεταμένες και σε βάθος χρόνου ζημιές από την ως άνω πτώχευση, δεδομένου ότι η Thomas Cook υπήρξε η πρώτη διεθνής ταξιδιωτική πλατφόρμα που συνεργάστηκε με την Αίγυπτο και αποτελούσε ακόμη έως σήμερα το βασικό ταξιδιωτικό πρακτορείο που έφερνε Βρετανούς τουρίστες στη χώρα, κυρίως στους φημισμένους προορισμούς του Sharm El Sheikh, της Hurghada και της Marsa Allam, καταγράφοντας στη διάρκεια του 2019 αύξηση των κρατήσεων προς Αίγυπτο, της τάξεως του 30% έως 40%. Όπως χαρακτηριστικά ανέφεραν οικονομικά δημοσιεύματα, ο αιγυπτιακός όμιλος Blue Sky ανέμενε για το έτος 2020 τις αφίξεις 100.000 τουριστών στην Αίγυπτο μέσω της Thomas Cook. Όπως επίσης σημείωσε ο εγχώριος οικονομικός Τύπος, από την κατάρρευση της Thomas Cook φαίνεται ότι θα επηρεαστεί και ο μεγάλος αιγυπτιακός κατασκευαστικός όμιλος Orascom Development, ο οποίος έχει υπογράψει συμφωνία με το βρετανικό όμιλο για την κατασκευή δύο νέων ξενοδοχειακών μονάδων στο θέρετρο της El Gouna στην Ερυθρά Θάλασσα, συνολικής αξίας EGP200 εκατ.

ΣΟΥΔΑΝ

Προσπάθειες αναζωογόνησης της οικονομίας από τη νέα σουδανική κυβέρνηση

Σύμφωνα με πρόσφατα δημοσιεύματα του τοπικού Τύπου, η νέα κυβέρνηση του Σουδάν, υπό τον Π/Θ κ. Hamdok, είναι επιφορτισμένη, πέραν της αποκατάστασης των βασικών λειτουργιών του κράτους και της πολιτικής σταθερότητας, με το δύσκολο έργο της αναζωογόνησης της χειμαζόμενης οικονομίας της χώρας, με τους υψηλότερους ρυθμούς πληθωρισμού, το εξαιρετικά αδύναμο εγχώριο νόμισμα, το διαλυμένο τραπεζικό σύστημα και τις σοβαρότατες ελλείψεις σε καύσιμα, τρόφιμα και χρήμα, οι οποίες και οδήγησαν τελικά στην απομάκρυνση του πρώην προέδρου Bashir από την εξουσία. Σύμφωνα με δηλώσεις του νέου Σουδανού Π/Θ σε διεθνή μέσα ενημέρωσης, η χώρα θα χρειαστεί περίπου \$10 δισ. βοήθειας από το εξωτερικό προκειμένου να αποπληρώσει τις άμεσες υποχρεώσεις της και να σταθεροποιήσει τις εγχώριες τιμές και το νόμισμα. Κατά τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), η οικονομία του Σουδάν αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 2,3% το 2019. Όπως δήλωσε ο νέος Υπουργός Οικονομικών της χώρας, κ. Al-Badawi, η κυβέρνηση διαθέτει χρονοδιάγραμμα «άμεσης ανάγκης», διάρκειας 200 ημερών για την

επανεκκίνηση της οικονομίας και την καταπολέμηση της φτώχειας προς άμεση ανακούφιση του πληθυσμού, ενώ διαθέτει επίσης και μακροπρόθεσμο πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με σκοπό τη διόρθωση των δομικών αδυναμιών της οικονομίας. Η νέα κυβέρνηση, όπως ανέφεραν σχετικά τα ντόπια μέσα ενημέρωσης, διεξάγει ήδη επιχειρήσεις για την πάταξη της ανεπίσημης, παράλληλης αγοράς συναλλάγματος. Σημειώνεται ότι ο ρυθμός πληθωρισμού στο Σουδάν κατέγραψε τον Αύγουστο νέα αύξηση, με το σχετικό δείκτη να ανέρχεται σε 53,13%, έναντι 52,59% τον Ιούλιο.

Άνοιγμα ειδικού λογαριασμού για την υποδοχή εμβασμάτων από απόδημους Σουδανούς

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα μέσω των Σεπτεμβρίου, ο Υπουργός Οικονομικών της νέας κυβέρνησης του Σουδάν, κ. Al-Badawi, υιοθέτησε πρόταση που του είχε υποβληθεί από απόδημους Σουδανούς του εξωτερικού, σχετικά με το άνοιγμα νέου, ειδικού λογαριασμού καταθέσεων, όπου θα μπορούν εκείνοι που ενδιαφέρονται να στηρίξουν τη χειμαζόμενη οικονομία της χώρας να εμβάζουν τα ποσά της αρεσκείας τους, σε συνάλλαγμα. Συγκεκριμένα, ο κ. Al-Badawi ανακοίνωσε το άνοιγμα ειδικού λογαριασμού σε δολάρια, με δικαιούχο το Υπουργείο Οικονομικών, που θα υποδέχεται εμβάσματα Σουδανών που διαβιούν στο εξωτερικό, με σκοπό τη στήριξη του εθνικού νομίσματος και της οικονομίας της χώρας.

Βοήθεια από ξένα κράτη για αντιμετώπιση επείγουσών αναγκών στο Σουδάν

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, η Σ. Αραβία και τα ΗΑΕ έχουν αποστείλει στο λιμάνι του Port Sudan 7 πλοία επισιτιστικής βοήθειας προς τη δοκιμαζόμενη χώρα, τα οποία μεταφέρουν σιτάρι προς κάλυψη βασικών αναγκών του υποσιτιζόμενου πληθυσμού. Τα σχετικά δημοσιεύματα τοποθετούν στους 540.000 τόνους σιταριού το ύψος των δεσμεύσεων των δύο ανωτέρω χωρών για αποστολή βοήθειας προς το Σουδάν. Επιπλέον, η Ε.Ε. ανακοίνωσε την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στους κατοίκους του Σουδάν οι οποίοι έχουν πληγεί από πλημμύρες στις περιοχές Darfur, Kordofan και ανατολικού Σουδάν. Ανάλογη ανθρωπιστική βοήθεια (τρόφιμα και αντίσκηνα) στους πλημμυροπαθείς του Σουδάν παρέδωσε και η Τουρκία, στις 18/9. Επίσης, κατά την επίσκεψή του στο Χαρτούμ στις 16/9, ο Γάλλος ΥΠΕΞ κ. Le Drian, ανακοίνωσε τη δέσμευση κονδυλίων βοήθειας, ύψους €60 εκατ. από τη γαλλική κυβέρνηση. Τέλος, κατά την επίσκεψη του Σουδανού Π/Θ κ. Hamdok στο Κάιρο, στις 18/9, η αιγυπτιακή κυβέρνηση δεσμεύθηκε για την παροχή κάθε μορφής επείγουσα ανθρωπιστική και ιατρική βοήθεια προς το Σουδάν.

Αποχώρηση διεθνών πετρελαϊκών ομίλων από το Σουδάν

Σύμφωνα με σχετικές αναφορές του Υπουργού Πετρελαίου & Εξορύξεων της νέας κυβέρνησης του Σουδάν, κ. Hamad, αρκετοί διεθνείς πετρελαϊκοί όμιλοι που δραστηριοποιούνται στη χώρας ευρίσκονται σε διαδικασία αποχώρησης, με κύρια αιτία τα υψηλά χρέη του σουδανικού κράτους προς αυτούς, που ανέρχονται -κατά εκτιμήσεις- σε περίπου \$2 δισ. Άλλος σημαντικός λόγος που έχει σηματοδοτήσει την αποχώρηση –τουλάχιστον στην παρούσα φάση- των ξένων πετρελαϊκών ομίλων είναι η εύθραυστη κατάσταση ασφάλειας, ιδιαίτερα στις πετρελαιοπαραγωγούς περιοχές της περιφέρειας Heglig. Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, η Κίνα αποτελεί το μεγαλύτερο στρατηγικό εταίρο του Σουδάν στον τομέα του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, όπου διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο στην εξόρυξη πετρελαίου από το έτος 1999.

Προσπάθειες επαναπατρισμού σουδανικών κεφαλαίων από το εξωτερικό

Σύμφωνα με τα σουδανικά μέσα ενημέρωσης, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Al-Badawi ανακοίνωσε ότι διεξάγονται συστηματικές και συντονισμένες προσπάθειες για τον επαναπατρισμό κεφαλαίων σουδανικών συμφερόντων τα οποία είχαν παρανόμως φυγαδευτεί από τη χώρα. Ο κ. Al-Badawi ανέφερε επίσης ότι η κυβέρνηση καταβάλλει προσπάθεια προκειμένου να εξαλειφθούν όλες οι υφιστάμενες οικονομικές κυρώσεις κατά του Σουδάν και για το σκοπό αυτό ο νέος Π/Θ πραγματοποίησε σειρά εντατικών επαφών με ξένους ηγέτες στο περιθώριο της γενικής συνέλευσης των ΗΕ στη Ν. Υόρκη. Πάντως, κατά τον κ. Al-Badawi, η άρση των οικονομικών κυρώσεων κατά του Σουδάν –παρά τις προς τούτο παροτρύνσεις πολλών ξένων ηγετών –μεταξύ των οποίων ο Αιγύπτιος Πρόεδρος Al Sisi- αλλά και διεθνών πολιτικών προσωπικοτήτων αναμένεται να πάρει αρκετό χρόνο για να πραγματοποιηθεί, δεδομένου ότι πρωτίστως θα πρέπει να ληφθεί απόφαση από την αμερικανική Διοίκηση ώστε να βγει η χώρα από τη λίστα των κρατών που στηρίζουν την τρομοκρατία.

Όπως εξάλλου ανέφερε ο σουδανικός Τύπος, ο Πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας κ. Malpass, σε συνάντηση που είχε με το Σουδανό Π/Θ κ. Hamdok στο περιθώριο της γενικής συνέλευσης των ΗΕ, εξέφρασε την ετοιμότητα της Τράπεζας να στηρίζει τα προγράμματα της νεοσύστατης μεταβατικής κυβέρνησης της χώρας, ιδιαίτερα δε εκείνα που στοχεύουν στην ενδυνάμωση της οικονομίας. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, η σουδανική κυβέρνηση προσβλέπει σε χρηματοδοτήσεις ύψους \$2 δισ. από την Παγκόσμια Τράπεζα, με σκοπό την κάλυψη άμεσων και επείγουσών αναγκών που έχουν προκύψει λόγω των σημαντικών ελλείψεων σε ξένο συναλλάγμα.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΑΪΡΟΥ

Πρόεδρος: κ. Αντώνιος Διαμαντίδης
17 Soliman El Halaby St. From Emand El Din, Down Town
Cairo,

Τηλ: 00202-25741190, Φαξ : 00202-25754970

e-mail: info@greekchambercairo.com,

admin@greekchambercairo.com

website: http://www.greekchambercairo.com/docs_en/

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Πρόεδρος: κ. Βύρων Βαφειάδης

18 Sidi El Metwaly St, Alexandria

Τηλ : 00203-4868583, Φαξ: 00203-4862698

E-mail: greekchamber@link.net

Event:	HACE Exhibition
Duration:	28-31/10/2019
Tel., fax:	+(202) 2261-9160 – 2405-0151, 2405-1909, fax: +(202) 2263-5215, 2405-1909
Website, e-mail:	www.hace.com.eg , info@hace.com.eg
Organizer:	Egyptian Group for Marketing
Location:	Cairo International Convention & Exhibition Center (Halls 1, 2, 3, 4, 5)
Event:	Electricx - SOLAR TEC
Duration:	3-5/11/2019
Tel.:	+(202) 2322-6980, Ed Johnson, Exhibition Manager: +(971) 4407 2515
Website, e-mail:	https://www.electricxegypt.com/en/Homepage.html , ed.johnson@informa.com , Ramy.Boushra@informa.com , dina.abuelrisha@informa.com , info@electricxegypt.com , sales@electricxegypt.com
Organizer :	Informa Co.
Location:	New Egypt International Exhibition Center
Event:	EgyBeauty Exhibition
Duration:	3-5/11/2019
Tel., fax:	+(202) 2359-4110, fax: +(202) 2378-0458
Website, e-mail:	https://www.egybeautyexpo.com , in-fo@egybeautyexpo.com , int.sales@egybeautyexpo.com
Organizer:	Universal Trade Fairs for Exhibitions And Conferences Co.
Location:	Cairo International Convention & Exhibition Center (Hall 4)
Event:	EgyTraffic Exhibition
Duration:	4-6/11/2019
Tel., fax:	+(202) 2736-7549, 2735-5877, 2735-5837, fax: +(202) 2735-8801
Website, e-mail:	http://egytraffic-africa.com , info@egytraffic-africa.com , marketing@egytraffic-africa.com , sales@egytraffic-africa.com
Organizer:	Egytec Engineering Co.
Location:	Cairo International Convention & Exhibition Center (Halls 1, 2, 3)
Event:	Ceramica Exhibition
Duration:	14-17/11/2019
Tel., fax:	+(202) 2082-2137 – 2082-2108, 2082-2109 Mobile: +(20) 100-3648329, fax: +(202) 2082-2137
Website, e-mail:	http://ceramicamarket.com , info@ceramicamarket.com , info@greenlandexpo.net
Organizer:	Green Land for Organizing Exhibitions & Conventions
Location:	Cairo International Convention & Exhibition Center (Halls 1, 2, 3)

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΚΑΪΡΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
 18, Aisha El Taymourea, Garden City
 Cairo - Egypt
 Tel. 27948482 - Fax. 27940684
 E-mail: ecocom-cairo@mfa.gr

<http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/>

